

TKP MK Politik Bürosu, 5. Kongre'den sonra örgüt sekreterleriyle genişletilmiş ilk toplantısını yaptı. Ülke içinden ve dışından örgüt sekreterlerinin katıldığı toplantıda demokrasi savaşımını yükseltme ve bu savaşım içinde TKP'ni güçlendirme görevleri ele alındı. TKP MK 4. Plenumunun 65. Kuruluş Yıldönümünü kutlama kampanyasına ilişkin kararını yaşama geçirmenin sorunları tartışıldı. Partiyi ülkemizin yaklaştığı dönemeç noktasına hazırlamak için her alanda çabaları daha da artırmanın zorunluluğu vurgulandı. TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaşın toplantıyı açış konuşmasını bu sayımızda bulacaksınız. Toplantıyla ilgili öteki enformasyonlar gelecek sayımızda yer alacak.

Kutlu yoldaşın PB Genişletilmiş Toplantısını Açış Konuşması

TKP NE KADAR GÜÇLÜ OLURSA DEMOKRASİ MÜCADELESİ O KADAR BAŞARILI OLACAKTIR

Toplantımızı açıyorum. Bu toplantı, 5. Kongremizden sonra Politbüro'nun örgüt sekreterleri ile ilk genişletilmiş toplantısı oluyor. Kongre öncesi yapılan toplantının amacı, gelen darbe ve parti içi sarsıntıların da buna eklenmesi ile örgütlerimizde ortaya çıkan zayıflıkların giderilme sürecini hızlandırmak, aynı nedenlerle

parti yönetimi ile örgütler arasında zayıflayan bağları güçlendirmek ve rejimde ortaya çıkan yeni değişikliği görüşmekti. Bu toplantı aynı zamanda 5. Kongre'ye hazırlık amacı taşıyordu.

Şimdi yaptığımız toplantının amaçları kuşkusuz bunlar değildir. Bu hedeflere çoktan varıldı ve aşıldı. Rejimin niteliğinde ise yeni bir değişiklik söz konusu değildir.

Bugün artık toparlanmanın değil partimizi güçlendirmenin sorunlarını görüşüyoruz. 5. Kongremizin ana görev olarak önümüze koyduğu TKP'yi daha da güçlendirme görevlerini yerine getirmeye çalışıyoruz. Sınıf düşmanlarımızın, polis TKP'yi yok etmek için sürdüğü aralıksız saldırıların, Mayıs 1981 saldırısından sonra son dönemde giriştiği ikinci genel saldırının sonuçları ortadadır. Alabil-

dikleri yol, ilerleyebildikleri nokta işte bu kadardır. Ama asla gevşekliğe düşmemeliyiz. Saldırıları artık bize zarar veremez diye düşünemeyiz. Ama şimdi gücümüzü sert saldırılar altında sınımış olarak işçi sınıfı ve halkımız önünde yüklediğimiz görevleri yerine getirmek için daha sonuç alıcı, atak bir çalışma içine girebiliriz, girmeliyiz.

MK 4. Plenumumuz görevi açık ve somut biçimde çizdi. Demokrasi mücadelesi içinde TKP'yi güçlendirmek ve güçlü bir TKP ile demokrasiyi kazanma mücadelesinde etkili bir rol oynamak. TKP ne kadar güçlü olursa demokrasi mücadelesi o kadar başarılı olacaktır.

MK Plenumumuz Partimizin 65. yılını bu somut görev etrafında kutlama, 65. yılı TKP'nin daha da güçlen-

Arkası sayfa 11'de

Demokrasinin gerçek sahibi

Evren-Özal diktatörlüğünün işçi sınıfına yönelttiği saldırılar son haftalarda daha da yoğunlaştı. Yüzde 27 gibi, enflasyon hızının kat kat altında kalan çok düşük ücret zamları ile işçi sınıfının ezici çoğunluğunu, en temel ihtiyaçlarının bile karşılanmadığı bir yaşam düzeyine mahkum etmeleri yetmiyormuş gibi, şimdi sendikalara ve sendikal haklara karşı ardarda yeni saldırılara girişiyorlar.

Kendi yaptıkları sendikalar ve toplu sözleşme yasalarını yeniden değiştirip sendikalarındaki rejim karşıtı yöneticileri tasiye etmek istiyorlar. Sendikalara hükümetin isteklerinin dışına çıkamayacak bir yapı kazandırmak istiyorlar. Bu çabalar, işçileri genel olarak sendikasıylaştırmayı, sendikalardan uzaklaştırmayı amaçlayan girişimlerle ve sendika militanlarının işlerine son verilmesinin hızlandırılmasıyla tamamlanıyor.

Emperyalistlerin istekleri doğrultusunda devlet ekonomik sektörünü yoketmeye yönelen Özal hükümeti, bir yandan da KİT çalışanlarını sen-

Arkası sayfa 14'de

Anayasa değişikliği istemi yaygınlaşıyor

Diktatör Evren 23 Nisan'dan bu yana konuşuyor. Onun yeniden konuşma hummasına tutulması neden-siz değildir. Diktatörlüğün karşısında genişleyen, çeşitlenen ve hareketlenen bir muhalefet var. Evren'in konuşmalarına, demeçlerine, kararlarına şöyle bir göz atarlar onun, TKP'den öteki sol güçlerden, SODEP'e, DYP'ye kadar parlamento dışındaki tüm politik güçleri. aydınları, gençleri, hak istemlerini yükselten işçileri, işkenceye, zulme karşı çıkan, politik af isteyen herkesi suçladığını göreceklersiniz. Halkın "ihbarcılık yasası" adını verdiği yasayı, "ne kadar gerici

içerikli olursa olsun, ne kadar insanlık düşmanı olursa olsun, yine de bir tür af anlamı taşıyabilir, anayasa zedelemesini" diye düşünerek veto eden parlamentoya geri gönderen Evren, daha sonra İzmir'de Ege Üniversitesinde bir konuşma yaptı. Bu konuşmasında da rejime karşı çıkan muhalefet güçlerini korkutmaya, sindirmeye, antikomünizmle geriletmeye çalıştı. Bu kez de idam cezalarını savundu, siyasi tutukluların özgürlüklerine kavuşmasına karşı çıktı, aydınlara, bilim adamlarına dil uzattı.

Evren'in oradan ortaya seğirtmesi-

Arkası sayfa 15'de

PARTİMİZİN 65. KURULUŞ YILINDA: DEMOKRATİK TÜRKİYE, DAHA GÜÇLÜ TKP !

TKP MK 4. Plenumunun TKP'nin 65. Kuruluş yıldönümüne ilişkin kararı

Bugün ülkemizin ve halkımızın geleceği demokrasiyi kazanmaya bağlıdır. 65. Kuruluş Yıldönümümüzde hedef, TKP'ni demokrasiyi kazanma savaşımı içinde daha da güçlendirmek ve toplumsal yaşamda vazgeçilmez bir güç haline getirmek için her çabayı göstermektir. TKP ne kadar güçlü olursa, demokrasi savaşımı da o kadar güçlü olacaktır. Demokrasiyi kazanmak ve bu amaçla yığinsal halk hareketini hazırlamak için TKP, ulusal demokrasi hedefini halkımıza benimsetmek amacıyla ideolojik çalışmalara hız verecek, Sol Birlik'i

güçlendirmek ve öteki demokrasi güçleriyle diyalogo geliştirmek için çabalarını artıracaktır.

TKP bu amaçla 1985 yılı boyunca:

1- İşkence ve idamların, politik tutuklamaların durdurulması Kürt halkı üzerindeki baskı ve kırımın sona erdirilmesi için, genel politik af için;

2- Tüm demokratik hak ve özgürlüklerin kazanılması ve ulusal demokratik anayasa için;

3- İşten atmalara, işsizlik ve pahalılığa karşı, emekçilerin ekonomik ve sosyal hak-

larını korumak ve yaşam düzeylerini yükseltmek için;

4- ABD ile Savunma İşbirliği Anlaşmasının uzatılması ve Amerikan üslerine karşı, barış hareketini yükseltmek için;

tüm bu alanlarda halkın ve demokrasi güçlerinin savaşımını daha da yükseltmek için her çabayı gösterecektir. Erken seçime gidilmesi için savaşımı bu savaşımınla birleştirecektir.

TKP'nin yukarıdaki özde güçlendirilmesi için, Partinin işçi sınıfı içinde örgütsel gücünü artırmaya hız verilecek,

Partiyi yığınlar ve sempati-zanlarla daha sıkı bağlamak, sesini daha geniş yığınlara duyurmak ve onları örgütlemek için Atılım'ın haftalık 'çıkarılması' gerçekleştirilecektir.

65. yıl ruhunda parti üyeliği niteliklerini yükseltmek ve partiye nitelikli yeni üye kazanmak amacıyla çalışılacaktır.

Bu kampanya "Demokratik Türkiye, Daha Güçlü TKP" belgisi altında sürdürülecek ve somut programı Politik Büro tarafından hazırlanarak yürütülecektir.

Gençlik yılında geniş gençlik yığınlarını hareketlendirmek ve demokrasi savaşımının güçlü bir bileşeni haline getirmek için olanaklarımızı artırmıştır. Bu olanakları değerlendirebilmek legal ve illegal savaşımı, saldırıların da sürdürdüğünü unutmadan birleştirmedeki ustalığımıza bağlıdır.

Faşist diktatörlük koşullarında illegal çalışmaya verilecek dikkatin yaşamsal olduğunu söylemeye gerek bile yok. Ne ki, illegal savaşım yığınlardan kopuk, onlardan, onların istem ve çıkarlarından uzakta bir "örgütçülük" yapmak olarak da ele alınmamalıdır. Yığınların rolü her zaman belirleyicidir. Açık-gizli tüm örgütlenmemiz, yığınların politik savaşındaki rolünün artırılması, onların savaşımına daha aktif katılması ve bunun sonuçlarının güvenceye alınması içindir.

Ama hem yığınlar içinde illegal olmak, hem de onlarla bağlanmak öyle söylendiği kadar kolay bir iş değil. Yalnızca bunun yöntemlerini bilmek, gerçekliği üzerinde söz söyleyebilmek, kendiliğinden bunların uygulanmasını getirmiyor.

Yığınların kendi çıkarları ve sorunları temelinde harekete geçeceklerini unutmuyoruz. Gençlik içinde çalışan komünistlerin, ilerici gençlerin, ayrılmaz bir parçası oldukları geniş gençlik yığınlarından ayrı istem ve çıkarları yoktur. Bu anlamda en genel akademik-demokratik istemlerin yanı sıra, bir okulda sınav saatlerinin çakışması, bir yurttaki yemeklerin kötü olması vb. gibi herkesi etkileyen ve ortak davranışı zorunlu kılan istemler, yığınları birleştirecek ve harekete geçirecek hareket noktalarıdır. Ama yalnızca yığınların günlük istemleri için yapılan çalışmalarla yetinmek de

Gençlik içinde nasıl bir örgütçülük ?

• N.Korkmaz/İstanbul

doğru olmaz. Yığınları sorunları doğrultusunda savaşımına çekerek, onlara sorunlarının kaynağını ve giderek köklü çözüm yolunu da göstermeyi ihmal edemeyiz.

Legal savaşım olanaklarından yararlanırken, kimi örgütçülerimiz, akademik-demokratik savaşım içinde, illegal örgütün güçlendirilmesine ilişkin görevleri gözden kaçırabiliyor, bunları geri plana itebiliyorlar. Bu arkadaşlarımız legal olanakları değerlendirmenin, sonuçlarından kalıcı bir biçimde yararlanmanın ve bunları daha da güçlendirmenin, illegal örgütlenmeyi güçlendirmekle yakından bağlı olduğunu unutuyorlar. Bu da, görünürde çok "iş" yapılmasına karşın kalıcı sonuçlara ulaşılmasını engelliyor.

Bazen de kimilerimiz, tam tersine, yığınların "harekete" geçmemesi karşısında öfkeye ya da ümitsizliğe kapılabilirler. Ya kendi farklılığını ispatlama çabası içinde ayrı bir "örgüt" dünyası yaratıyor, yığınlardan kopuk eylemlere ağırlık veriyor ya da kendi başarısızlığını yığınların "pasifliği"ne yorup sonuçta kendisi de pasifleşiyor.

Devrimci kişilik ve ahlak, alçak gönüllülük, özverili, örnek bir yaşam, sağlam bir karakter gibi niteliklerle bulunduğu çevrenin doğal önderleri durumuna gelememiş kimi dostlarımızın, yığınlar içinde, ya da en azından dar bir grup üzerinde saygınlık elde etmek için kendilerinin örgütlü olduklarını açığa vurmak gibi kolay bir yolu seçtikleri de

oluyor. Bunlar çok önemli işlerle uğraşıyorlar havalara giriyor, keskin konuşma ve çıkışlar yapıyorlar. Kendi kişisel saygınlıklarını artırmak için örgütün saygınlığına sırtını dayamaya çalışırlar, gerçekte kendileriyle birlikte örgütün saygınlığını ve otoritesini de yıpratmalarının farkına varmalıdırlar. Böylesi unsurlara, asıl, yığınlar içinde kazandıkları kişisel saygınlıkla örgütün saygınlığına bir şeyler

katan örgütçülere ihtiyacımız olduğunu öğretebilmeliyiz.

Ama kimileri de, "aman defşire olmayayım, açığa çıkmayayım" kaygısıyla gereğinden fazla gölgede, geride kalmakta ve hiçbir zaman "yığınların bir adım önünde" olmayı başaramamaktadır. Bu arkadaşlarımız salt gözlemci olarak kalmakla yetinmektedirler. Doğrusunu söylemek gerekirse böylesi yerlerde örgütlü bir kişinin varlığı ile yokluğu arasında pek bir fark olmamaktadır. Halbuki, B. Brecht'in bir şiirinde dediği gibi, her devrimci geçtiği yerde bir "iz" bırakmalı, gözle görülmeyen ama kendisini hissettiren bir "kıpırdanma" yaratmalıdır.

Arkası sayfa 14'de

Komünist YARIŞMA

65. kuruluş yılında

daha çok haber...
daha çok yazı...
parti basınını güçlendir...

Bilindiği gibi, TKP Merkez Komitesi 1. Plenumu, yazışma adresine mektupla yazı ve haber göndererek parti organlarını besleme yarışması açılması kararı almıştı. Bu karar, sizlerin, tüm Atılım okurları ve radyo dinleyicilerinin aktif katkıları ile bir yıl boyunca yaşama geçirildi. En başarılı yarışmacılarımızı 1 Mayıs 1985 günü Atılım'da duyurduk.

Aynı gün yayınlanan TKP Merkez Komitesi Duyurusu'nda ise, MK 4. Plenumunun yapıldığı ve Plenum'un komünist yarışmanın gelenekselleştirilmesini karar altına aldığı bildiriliyordu. Söz konusu duyuruda şöyle deniyordu:

"TKP MK 4. Plenumu, partimizin çok yönlü gelişmesine önemli bir katkıda bulunmuş olduğunu saptadığı, parti organlarına yazı ve haber gönderme yarışmasının gelenekselleştirilmesini, yarışma sonuçlarının her yıl ATILIM'm 1 Mayıs sayısında açıklanmasını ve yarışmaya daha geniş katılımın sağlanması için gereken önlemlerin alınmasını kararlaştırdı."

Evet yarışmamız sürüyor. Parti organları sizlere her zaman olduğu gibi açık. Bize yazmanızı, çevrenizden daha çok haber, daha çok yazı göndermenizi bekliyoruz. Geçtiğimiz dönem yeterince katkıda bulunma olanağı bulamamış olan yoldaşlarımızın, dostlarımızın bu yıl eksikliklerini gidermelerini haklı olarak bekliyoruz.

Türkiye gençliği 12. Festival'de de olacak

140'ı aşkın ülkenin gençleri 12. Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali için son hazırlıklarını yapıyor. "Anti-empyalist dayanışma, barış ve dostluk için" belgisi altında toplanan, dünya gençliğinin bu en büyük forumuna Sovyet gençliği, Leninci Komsomol ev sahipliği yapacak.

27 Temmuz-3 Ağustos tarihleri arasında dünya gençliğinin kalbi Moskova'da atacak. Farklı sistemlere ait ülkelerden gelen; farklı dilleri konuşan; renkleri, dinleri, ırkları farklı; farklı dünya görüşlerini paylaşan 28 bin genç, Festival'deki çeşitli gösterilerde, kültür ve sanat etkinliklerinde, spor karşılaşmalarında kucaklaşacaklar. 7 gün boyunca 250 merkezde gençliği yakından ilgilendiren politik ve kültürel konularda, uluslararası konularda görüş ve deneyim alışverişinde bulunacaklar.

Bu yıl Festival, Hitler faşizmine karşı utkunun 40. ve Helsinki Güvenlik ve İşbirliği Konferansı Sonuç Belgesi'nin imzalanmasının 10. yıldönümü gibi iki önemli yıldönümüne denk düşüyor.

Dünya gençliğinin bir kez daha Helsinki ruhuna bağlılığını dile getireceği Festival'in temelleri İkinci Dünya Savaşı'nın hemen sonrasında atılmıştı. 1945 yazında Londra'da toplanan ilk Dünya Gençlik Konferansı'nda, din, dil, ırk, renk ayrımı yapılmaksızın tüm dünya gençlerinin katılacağı ve savaşa karşı barış ülkülerinin gençliği saracağı yığinsal forumlar olarak "gençlik festivalleri"nin düzenlenmesi kararlaştırıldı. İlki 1947'de Prag'da yapılan, daha sonra Helsinki, Viyana, Sofya, Havana gibi gerek sosyalist, gerekse kapitalist ülkelerin başkentlerinde yapılmış olan 11 festival boyunca, barış, dostluk ve dayanışma ülküleri dünya gençliğini sardı. Bu forumlar demokratik düşünce yapısına sahip gençleri ve öğrencileri, yeni bir dünya savaşını kışkırtan emperyalist güçlere karşı barış, demokrasi ve toplumsal ilerleme savaşımında birleştirdi. Dünya gençliğinin dayanışmasını pekiştirdi. Bu nedenle Festival hareketi başından beri dünya emperyalist güçlerinin gericiliğinin azgın saldırılarına hedef oldu. Ancak ilk Festival'den buyana geçen 35 yılı aşkın süre Festival mayasının tuttuğunu ve dünya gençleri arasında dayanışma geleneğinin yerleştiğini gösterdi.

Festival hareketini, dünya gençliğinin dostluğunun simgesi olarak tanımlayabiliriz. Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivallerinde, dünyanın dört bir köşesinden gelen gençler arasında gelişen ve pekişen dostluk, aynı zamanda dünya halklarının dostluğunu simgelemektedir.

Ülkemizdeki egemen gerici güçler, festival hareketinin "uluslararası dayanışma ve halklar arası dostluk" ül-

külerini on yıllarca gençlerimizden gizlemeye çalıştılar. Ancak Türkiye gençliği tüm engelleri aşarak Festival hareketinin soylu ülküleriyle tanıştı. Türkiye gençliği ilk kez 1951'de Demokratik Alman Cumhuriyeti'nin başkenti Berlin'de yapılan 3. Festival'de temsil edildi. Türkiye ilerici gençliği daha sonraki festivallerde de vardı. 1978'de Havana'da yapılan 11. Festival'e ise Türkiye gençliğinin geniş kesimlerini temsil eden, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndan gençlik ve öğrenci örgütlerinin temsilcilerinin yer aldığı bir delegasyon katıldı.

Festival hareketi uluslararası olduğu gibi ulusal planda da birlik için bir platform oluşturuyor. Bu, önünde diktatörlük karşıtı gençliğin en geniş birliğinin sağlanması görevi duran Türkiye gençliği açısından da böyledir. Bu yıl 12. Festival'e katılmak için, Batı Avrupa'da Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndan 5 gençlik ve öğrenci örgütü biraraya gelerek bir hazırlık komitesi oluşturdular. Bu komitede, DHKD, GEB, Genç Öncü, IGD, SGB yer alıyor. Bu beş örgütün ortak bir

komite çatısı altında birleşebilmeleri, diktatörlüğün Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nda, işçi-köylü-öğrenci gençliğine saldırılarını artırarak sürdürdüğü günümüz koşullarında, diktatörlük karşıtı gençler arasında savaşım birliğinin gelişmesine katkısı bakımından büyük önem taşıyor.

12. Festival hazırlıkları boyunca yürütülen etkinlikler ve 7 gün boyunca dünya gençliğinin temsilcilerinin, gençliğin yakıcı sorunlarını ve kendi "iş, ekmek ve yaşam" haklarını doğrudan ilgilendiren uluslararası sorunları tartışacakları Festival'in kendisi, 1985 Uluslararası Gençlik Yılı'nın soylu belgisi "Katılım, gelişme ve barış"a dünya ilerici gençliğinin somut ve anlamlı bir katkısı olacaktır.

Sovyetler Birliği, barışçı Sovyet halkı, Leninci Komsomol genç konuklarını bekliyor. Diktatörlüğe, emperyalizme ve yerli işbirlikçilerine karşı dövüşen Türkiye gençliği, direniş türkülerini, demokrasi özlemlerini 27 Temmuz-3 Ağustos günlerinde Moskova'dan dünyaya duyurmak için son hazırlıklarını yapıyor.

Savaş insanları öldürmeden insanlar savaşı öldürmeli

● Mehmet ERGÜL

"Et pişmeden kazana düşme" derler. Savunma Bakanı Zeki Yavuztürk, daha kaynamadan Reagan'ın "Yıldızlar Savaşı" kazanına balıklama daldı. "Yıldızlar Savaşı projesine Türkiye'nin inşaat işlerinde katkısı olur" dedi. Sonra tepkiler karşısında "açıklamam yanlış anlaşıldı, ben olaya mühendis gözüyle yaklaşmıştım, henüz kesin kararımız yok" diye düzeltmeye çalıştı.

Reagan yönetiminin Türkiye'yi de içine çekmek istediği "Yıldızlar Savaşı" diye bilinen bu canice proje nedir?

Reagan'ın Mart 1983'te ilan ettiği ve adına "Stratejik Savunma Girişimi" dediği bu projeye, silahlanma yarışının uzaya da yayılması planlanıyor. Lazer ve benzeri silahların, geniş kapsamlı bir silah sisteminin uzaya yerleştirilmesi öngörülüyor. Uzaya yerleştirilecek silahlarla Sovyet balistik roketleri, daha atış rampalarından en son savaş başlıklarının uçuşuna varıncaya dek her aşamada yok edilmek isteniyor. Ayrıca uzay silahlarına karaya konumlandırılmış roket savarlar ekleniyor. Böylece atmosferde, uzayda ve karada konumlandırılmış çok katmanlı karmaşık bir sistemin oluşturulması amaçlanıyor. Reagan ve Pentagon, uzaya yerleştireceği anti-balistik roket sistemiyle gökyü-

zünde bir "kalkan", bir "şemsiye" kurulacağını öne sürüyor. Deniyor ki, bu "kalkan" düşmanı caydırıcı bir rol oynayacak. Böylece hem Birleşik Amerika, hem de NATO'lu ve öteki bağlaşıkları, nükleer bir saldırıya karşı artık kendilerini güven içinde hissedebilecekler.

Bu, kurdun kuzu postuna bürünmesinden başka bir şey değildir. Çünkü Birleşik Amerika yönetimi, bir yandan her çeşit ilk nükleer darbe silahını durmadan yayıyor, artırıyor. Kıtalararası MX balistik roketleri üretiyor. Pershing-2 roketlerini Batı Avrupa'ya yerleştiriyor, B-1'lerin yanı sıra Stealth bombardıman uçaklarının yapımına hazırlanıyor. Trident-2 denilen nükleer denizaltıların yapımını programına alıyor. Bir yandan da, uzayda her an "kılıç" olarak kullanılabileceği bir "kalkan" oluşturmayı amaçlıyor. Birleşik Amerika, ilk nükleer darbe olanağını elinde tutarak, uzay "kalkan"ına sığınıp Sovyetlerin karşı yanıtını etkisiz bırakabileceğini hayal ediyor. Böylece kesinkes askeri üstünlük sağlayıp kendi iradesini bütün dünyaya serbestçe dayatabilme amacı güdüyor.

Reagan yönetimi, "araştırma" adı altında daha şimdiden bu projeye 26 milyar dolar ayırmış bulunuyor. Uza-

Arkası sayfa 13'de

TKP MK Bildirisi

İKD 10 YAŞINDA

Türkiye kadınları İlerici Kadınlar Derneği'nin kuruluşunun 10. yıldönümünü Evren-Özal yönetiminin ağır ekonomik, sosyal ve politik baskıları altında karşıyorlar. Faşist diktatörlüğün acısını en çok emekçi analar çekiyor. İKD'nin kapatılmış olması onları en temel hakları için savaşımında savunmasız bırakıyor.

3 Haziran 1975'de kurulan ve yalnızca dört yıl serbest çalışma olanağı bulabilen İKD, en başta Türk ve Kürt emekçi kadınlarla bağlandı. Kadın oldukları için katmerli, çifte sömürü altında olan çalışan kadınların en can alıcı sorunlarını kamuoyuna maletti. Kadın haklarının sözde kaldığı ülkemizde kadınların toplumsal yaşamındaki rolünü artırmak için çalıştı.

İKD'nin örgütlediği, her alanda örgütlenmelerine yardım ettiği ve yığinsal eylemler gerçekleştirmelerine öncülük ettiği kadınlar, halkımızın ulusal ve sosyal kurtuluş savaşımında kadınların vazgeçilmez bir güç olduğunu kanıtladılar.

İKD kadın-erkek eşitsizliğinin temelinde ülkemizdeki toplumsal düzenin, sosyal eşitsizliklerin yattığı, bu nedenle kadın sorununun ancak sosyalizmde çözüme ulaşabileceği gerçeğinden yola çıktı. Aynı zamanda kadınların ulusal ve sosyal kurtuluş savaşımının her evresinde etkili bir rol oynayacakları görüşünden hareket etti. Ulusal Kurtuluş Savaşında cepheye omuzlarında mermi taşıyan emekçi analarımızın, İkinci Dünya Savaşı sırasında barış için sesini yükselten aydın kadınlarımızın geleneğini yaşattı. "8 Mart Dünya Kadınlar Günü"nü enternasyonal ülkelerini toplumuza mal etti. 12 Eylül öncesindeki faşist tirmanışa karşı güçlü bir savaşım verdi. Kadın hareketiyle işçi ve gençlik hareketinin, aydın hareketinin eylem birliği için çalışmalarına aktif katıldı.

Fabrikalardan, bürolardan okullara ve gecekonduya kadar her yerde ilerici kadın hareketinin bayrağını yükselten İKD üyeleri bu savaşımında egemen güçlerin, faşistlerin her türlü saldırı ve baskısına göğüs gereker büyük bir sınav verdiler. Bu savaşımında canını veren tekstil işçisi Meryem Karakız gibi şehitlerin anısını halkımız her zaman canlı tutacaktır. İKD'nin özverili savaşımıyla ülkemizde geniş, yığinsal, demokratik bir kadın hareketinin çok etkili bir rol oynayabileceği ve bunun toplumsal ilerlemeye büyük katkılarda bulunabileceği kanıtlandı.

Bunun için sıkıyönetim daha ilk başta İKD'yi kapattı. Bunun için faşist diktatörlük İKD yönetici ve üyelerine 30 yıla varan ağır hapis cezaları kesmeye çalışıyor.

Faşist diktatörlük ilerici kadınların örgütlerini kapattı ama, onların savaşımını durdurmayı başaramadı. Bugün ilerici kadınlar erkek kavgası arkadaşlarıyla omuz omuza ülkemizdeki ağır koşullarda halkımıza yol gösteriyorlar, yurt dışındaki İKD'liler Türkiye halkı ve demokrasi güçleriyle dayanışmanın yükseltilmesi için çaba harcıyor, göçmen işçi kadınların örgütlenmelerine yardımcı oluyorlar. Hitler faşizminin yıkılmasıyla İkinci Dünya Savaşı'nın sona ermesinin 40. yıldönümünde yeni bir dünya savaşı tehlikesine karşı çıkıyor, barış hareketine katılıyorlar.

Savaş tehlikesine ve faşist diktatörlüğe karşı barış ve demokrasi savaşımının başarısı için kadınlarımızın bu savaşımına daha etkin katılmasını istiyoruz.

Öğretmenleri halktan koparamayacaklar

● F.Kerem/Ankara

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yayınlanan öğretmen atamalarının yeniden düzenlenmesine ilişkin bir kararda şöyle deniyor: "Okul ve kurumların öğretmen ihtiyacını karşılamak üzere alınacak öğretmenler, 1985 atama döneminden itibaren, kontenjan fazlasına bakılmaksızın özel bir sınavdan geçirilecekler."

Öğretmen açığının binlerle ifade edildiği, büyük kentlerde bile birçok okulda derslerin boş geçtiği, ekonomik zorluklar ve çok yönlü baskılar nedeniyle öğretmenliğin yapılamaz hale getirildiği bir dönemde neden böyle "özel" bir sınavla öğretmen seçme kararı alınıyor? Öğretmen olmak isteyenlerin sayısı kontenjandan fazla olduğu için mi? Hayır; zaten kararda da "kontenjan fazlasına bakılmaksızın" deniyor.

Cuntanın yönetime el koyduğu 12 Eylül 1980'den bu yana öğretmenlere yönelik baskılara bir göz atmak, "özel" sınavın amacını anlamamıza yetecektir. Bilindiği gibi cunta daha ilk günden, tüm emekçilere olduğu gibi, eğitim emekçilerine de saldırıya geçmişti. Faşist rejimin yerleştirilmesinin önünde bir engel olarak gördüğü sendikalarla, meslek örgütleri ve derneklerle birlikte, eğitim emekçilerinin örgütü TÖB-DER'i de kapattılar. Birçok yönetici ve üyesini zindanlara attılar. Kimilerini ise katlettiler. Evren, meslek örgütlerini "anarşinin kaynağı" olarak göstermeye çalışırken, öğretmenleri de "anarşist yetiştirmek"le suçladı. İşkencelerden geçirilen, zindanlara atıl-

ımı zorunludur. Hangi politik görüşten olursa olsun ilerici, demokrat kadınlarımızın biraraya gelmesinin, işkence ve idamlara, politik baskılara, zamlara, hayat pahalılığına, işsizliğe, ahlaksal yıkıma karşı, Amerikan köleliğine karşı, barış ve demokrasi için en geniş kadın yığınlarını günlük savaşımında birleştirmenin olanakları artmaktadır.

Komünistler, İKD ve öteki kapatılmış kadın örgütleri üzerindeki yasakların kalkmasını, kadınların özgürce örgütlenebilme hakkını ve kadın haklarının gerçekten yaşama geçmesini savunuyor.

Komünistler, dün olduğu gibi bugün de kadınlarımızın birleşmesine, kendi sorunlarının çözümü için eylem geçmelerine, toplumsal yaşamda hak ettikleri yeri almak için savaşım vermelerine yardımcı olmak için her çabayı gösteriyorlar, göstereceklerdir.

30 Mayıs 1985
Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi

lan onbinlerce yurtsever insan içinde, okulundan yada bir gece yarısı evinden alınıp götürülen öğretmenlerin sayısı hiç de az değildir. Ayrıca tahliye olanları da, mahkemede "aklanan"lara da bu "kutsal mesleğin" kapısı kapatıldı. Binlerce eğitim emekçisi, keyfi olarak görevlerine geri döndürülmedi, işsizler ordusuna katıldılar. Yalnızca TÖB-DER üyesi oldukları gerekçesiyle işlerinden uzaklaştırılanların sayısı 20 bini aşıyor.

Öte yandan binlerce öğretmen "soyutlama"dan geçirildi. Birçok öğretmen hiçbir gerekçe gösterilmeden "görülen lüzum üzerine" görevinden alındı, sürgün edildi. Ailesinden, öğrencilerinden, çevresinden koparıldı. Yurtsever öğretmen ailelerin, eşlerin biri doğuya, birinin batıya sürülerek istifaya zorlanmaları, en sıradan davranış haline geldi.

Bütün bu baskılar zor koşullar altında görevlerini yerine getirmeye, öğrencilerini, halkına ve yurduna yararlı birer insan olarak yetiştirmeye çabalayan öğretmenlerin içinde bulundukları geçim sıkıntısından söz etmek ise gereksiz. Tüm emekçiler gibi öğretmenler de 24 Ocak Kararları'nın uygulanmasından bu yana her geçen gün daha derin bir sefalet çukuruna itiliyorlar.

Bütün bunlar olurken, bütçeden eğitim için ayrılan harcamalar yıldan yıla düşürüldü ve ders kitaplarının, bir bütün olarak eğitim sisteminin daha da gericileştirilmesine hız verildi. Okul kitaplıklarında birkaç gerici

Arkast sayfa 13'de

DYP KONGRESİ ÜZERİNE

● N.GÜREL

Doğru Yol Partisi'nin kongresinin ardından, bu partinin politikasının şimdi nasıl gelişme göstereceği kamuoyunda geniş biçimde tartışılıyor.

Ama çok çeşitli çevreler, Hürriyet yazarı Haluk Ulman'ın özetle dediği gibi, kongre sonuçlarıyla, "DYP'nin siyasal yelpazemizde 'sistem karşıtı' bir parti olarak yerini aldığı bir kez daha kanıtlanıyor" (Hürriyet, 15 Mayıs 1985) saptamasında birleşiyorlar.

Bu saptamayı, herşeyden önce diktatörlük rejiminin yandaşlarının kongre öncesinde ve sırasındaki çabaları ve bunun sonuçları doğruluyor. Kenan Evren'in 23 Nisan konuşmasında "14 Mayıs'çılar" a yönelttiği tehditlerin ve uzlaşma önerilerinin, Evren ile anlaşma içinde olduğu basına bile yansıyan Mehmet Yazar'ın DYP başkanlığına seçilmesi için işbirlikçi oligarşinin, Koç'ların, Sabancı'ların, Amerikan konsoloslarının, Tercüman çevresinin, vb.lerinin giriştikleri yoğun çabaların Kongrede boşa çıkması, DYP'yi faşist diktatörlük ile uzlaştırma, bu partinin rejime muhalefeti göstermelik bir muhalefete dönüştürme, böylece burjuvazinin geniş kesimlerini rejimle bağlama planlarının şimdilik başarısız kaldığını gösteriyor.

Öteyandan, kongrede söz alan delegelerin ve genel başkanlığı seçilen Hüsamettin Cindoruk'un "tam bir demokratikleşmeden ve sivilleşmeden" yana olduklarını ısrarla açıklamaları, Cindoruk'un bir gazeteyle verdiği demeçteki "Anarşi ve terör kaynağı demokrasi olamaz. Bütün kuralları ile demokrasiyi yerleştirirsek terör de, anarşi de karşısında demokrasiyi bulur" sözleri, "milli irade üzerindeki bütün kısıtlamaların kaldırılması için referandum anayasal bir haktır" görüşü ve sendika, dernek, meslek kuruluşlarının ve gençliğin siyasal yaşama katılımı konusundaki bir soruya verdiği "Demokrasi bir katılım sistemidir. Demokratik tartışmanın yapılacağı zeminler çoğaltılmalı. Katılanların yaş, meslek ve cins farkı gözetmeksizin bu zeminde özgürce etkinliklerini ortaya koymaları gerekir" yanıtı, bütün bunlar, Cumhuriyet yazarı Hasan Cemal'in, "DYP 12 Eylül anayasası ve rejimi konusunda sol siyasal güçlerle, **belirli ölçülerle ve belirli konularda da olsa**, ortak bir platforma doğru yöneliş içinde gözükmektedir." (Cumhuriyet, 13 Mayıs 1985 abç) saptamasını doğruluyor.

Ne var ki, işbirlikçi oligarşinin DYP'ne yönelik girişimlerinin süreceği de açıktır. Faşist diktatörlüğün "yumuşak dili" savunucularından Milliyet başyazarı Mehmet Barlas, DYP Kongresini ele aldığı 17 Mayıs günlü ya-

zısında, "Eğer bir rejim tartışması alevlenerek tırmandırılırsa, bunun sonuçları da ciddi olabilir" uyarısını yapıyor ve "eğer yeni genel başkan Cindoruk, rejim sorununu sabırsız bir acelecilik içinde gündeme getirmesse... Özal ekonomik liberalizm kadar, siyasal liberalizme de ağırlık vermek gereğini hissedebilir" sözleriyle DYP yönetimine uzlaşma yolunu öneriyor.

Amerikan emperyalizminin ve oligarşinin "hırçın" savunucularından Nazlı Ilıcak ise "kavgamız sürecektir" diye konuşuyor ve hararetle desteklediği Mehmet Yazar'ın DYP kongresinde uğradığı yenilginin de etkisiyle, S.Demirel hakkında yaptığı ilkel ve komik benzetmelerle, bu "kavga" da antikomüniz silahını bile kullanılacağına ilk işaretlerini veriyor.

TKP'nin baştan beri vurguladığı gibi faşist diktatörlük demokrasiyi şu ya da bu ölçüde savunan bütün güçlere karşı her türlü zorbalığı uygulamayı deneyecektir.

İşbirlikçi oligarşinin DYP'ye yönelik olarak yürüteceği ve hem baskı, hem de ödün taktiklerinin birlikte kullanılacağı belli olan girişimler, kongrede olduğu gibi bundan böyle de başarısız kalmaya mahkum mudur?

Bu partinin yapısı incelendiğinde bunun böyle olmadığı kolaylıkla görülür.

Haluk Ulman, 16 Mayıs günlü yazısında DYP'nin savunduğu "demokratlaşma" ve "sivilleşme" ilkelerinin içtenliği konusunda ilerici çevrelerde kuşkular olduğunu belirtiyor ve "Doğru Yol'un kaynağını oluşturan bir eski partinin 12 Eylül öncesinde hiç de 'demokrat' ve 'sivil' olmayan bazı partiler ve kişilerle yaptığı işbirliği... Bu kişilerin bazılarını 12 Eylül sonrasında içine alması ve yönetimin yüksek yerlerine kadar getirmesi... Gene 12 Eylül öncesinde ilerici çevrelerin 'demokratik olmadığını' savundukları bazı yasalarda değişiklik yapmaya bir türlü yanaşmaması... Bu kuşkuların başlıca nedenidir" diyor.

Ulman, yazısını "eğer Doğru Yol'un bu kongrede oluşturduğu yeni yönetim kadroları 'ilerici' çevreleri hoşnut edemezse... o zaman çoğu kişi, Doğru Yol'un 'demokratlaşma' ve 'sivilleşme' sözlerinden yalnızca, bazı eski politikacılara konulmuş olan politika ve konuşma yasaklarının kaldırılmasıyla, devlet kadrolarının yeniden kendi adamlarıyla doldurulmasını anladığı yargısına varacak" diye sürdürüyor.

Gerçekten de, "tam demokrasi"yi savunduğunu söyleyen DYP'nin "tam demokrasi"den ne anladığını, bunun kimin için demokrasi olduğunu, iş-

çi sınıfının, öteki emekçilerin demokratik hak ve özgürlüklerini, sol güçlerin politik özgürlüklerini de içerip içermediğini açıklamak, bunu eylemleriyle de kanıtlamak, faşist hareketle arasındaki ayırımı netleştirmek zorundadır. "Demokratik sağ" tanımaması ancak bu durumda somut bir içerik kazanacaktır. Tersine, kısa vadede partisel çıkar hesaplarıyla ANAP'ı zayıflatmak için MHP'li kadrolara göz kırpması ilerde bu partinin kendine biçtiği misyona zarar vermekten başka bir sonuç getirmeyecektir.

Çünkü "demokrat ve sivil olmayan bazı kişilerin bu partinin içinde yer alması", bu kimselerin varlığı işbirlikçi oligarşinin yukarıda belirttiğimiz

ÖNEMLİ DUYURU

TKP'nin Sesi ve Bizim Radyo'nun yayın saat ve metrelerinde 10 Haziran 1985 sabahından başlamak üzere değişiklik yapılacaktır. Bu tarihten itibaren radyolar, Türkiye saatiyle hergün kısa dalgadan aşağıdaki saat ve metrelerde yayınlarını sürdürecektir.

TKP'nin Sesi Radyosu

Saat	m. ve dalga boyu	
7	31,29 m,	9585 kH
8	31,29 m,	9585 kH
11	25,38 m,	11820 kH
12	25,38 m,	11820 kH
15	31,29 m,	9585 kH
16	31,29 m,	9585 kH
19	31,29 m,	9585 kH
19	31,29 m,	9585 kH
20	31,29 m,	9585 kH
23	31,29 m,	9585 kH
24	31,29 m,	9585 kH

Bizim Radyo

Saat	m. ve dalga boyu	
5	31,29 m,	9585 kH
6	31,29 m,	9585 kH
9	31,29 m,	9585 kH
10	31,29 m,	9585 kH
13	25,38 m,	11820 kH
14	25,38 m,	11820 kH
17	31,29 m,	9585 kH
18	31,29 m,	9585 kH
18	31,29 m,	9585 kH
21	31,29 m,	9585 kH
22	31,29 m,	9585 kH

ayrıca

saat	m. ve dalga boyu	
13.15	31,58 m	9500 kH
17.45	31,58 m	9500 kH
23.00	50,70 m	5915 kH
23.30	50,70 m	5915 kH

girişimlerinde dayanacağı somut temeldir.

DYP'nin faşist çevrelerle arasına sınıır çekmesi, demokrasiyi bütün kural ve kurumlarıyla eksiksiz savunması, bunu tabanına mal etmesi ise, Haluk Ulman'ın öne sürdüğü gibi, bu partinin ilerici çevreleri "hoşnut etmesi" ve böylece onlardan destek görebilmesi için değil, kendi kongresinde dile getirilen istemler için savaşım verebilmesi, rejimin tuzaklarına düşmekten korunabilmesi için zorunludur.

İlerici çevreler açısından sorun DYP'yi destekleyip desteklememek sorunu değil, bu partinin tutarlı bir demokrasi anlayışı kazanmasıyla, yığınların demokratik istemleri için bugünden aktif tutum almasıyla, demokrasi cephesinin güçlenmesidir. Biz bu yoldaki her gelişmeyi elbette destekleyeceğiz.

Haluk Ulman, DYP'nin önündeki bir güçlüğü de, "özellikle kurulu düzenlerle oynanmasından pek hoşlanmayan 'gelenekçi taban' üzerinde 'düzen değişikliği' anlamına gelen 'demokratlaşma' ve 'sivilleşme' gibi hedef ve amaçları savunmak güçtür" sözleriyle dile getiriyor. Bu sözler birinci olarak, bu partinin dayandığı burjuva kesimlerin "tam demokrasi"yi kolay kolay benimsemeyeceği gerçeğini, ikinci olarak da faşist rejim yandaşlarının, DYP'nin desteklerine başvurmak istediği "gelenekçi" kesimleri, "tapu delinecek" vb. korkutmacalarla şaşırtmaya çalışacağı gereklerini dile getiriyor.

DYP tabanını hareketlendiren nesnel olgular, 12 Eylül sonrasında geniş burjuva kesimlerinin konumlarının sarsılması, bunların eski konumlarına olan özlere, öteyandan geleneksel değer yargıları 24 Ocak uygulamaları ile derinden sarsılan küçük üreticilerin ve orta katmanların huzursuzluğu, bunalımdır. Bu huzursuzluğun, tepkinin DYP kongresindeki biçimiyle dile gelmesi herşeyden önce ülkede demokrasinin olması ile bağlıdır. Düne oranla durumu kötüleşenler, ellerinde bu gidışe karşı koyacak başka araç olmadığı için böylesine tepki gösteriyorlar, demokrasi istiyorlar.

Ne var ki, eski eskidir, geçmişe geri dönülemez. Geçmişle bağlı özlere kölesi olmak bir çıkış yolu olamaz. Çıkış yolu yeniye, eksiksiz demokrasiye yönelmektir. Faşizme tahammül edemeyenler eksiksiz demokrasiye tahammül etmeyi benimsemek zorundadırlar.

Demokrasi düzen değişikliği demek değildir. Rejim değişikliği demektir. Bugünkü rejime karşı olanlar, ama sınıfsal çıkarları yada antikömünist önyargıları nedeniyle düzen değişikliğinden, devrimci dönüşümlerden yana olmayanlar da, durumlarının kötüleşmesine neden olanlara karşı kendi çıkarlarını ancak demok-

ratik bir rejimde savunabilirler. Bunlar durumlarının yarın daha da kötüleşmesine ancak demokrasi için savaşım vererek karşı koyabilirler.

Düzen değişikliği olmadan Türkiye'nin hiç bir sorununun kalıcı biçimde çözümlenemeyeceğini savunan biz komünistler, 12 Eylül rejiminden zarar gören bütün güçlerin demokrasi ortak platformunda birleşebileceği görüşündeyiz. Eğer bu sağlanamazsa, demokrasinin yolu açılmaz. Bu sağlanamazsa demokrasinin düşmanlarına karşı konulamaz. Daha şimdiden Türkiye'yi 2000 yılına kadar uzay savaşı planlarına bağlamak için didinen Amerikan emperyalizmi, soygun ve rüşvet denizinde yüzen holdingler, vurguncu kapitalistler, "ya Arjantin'deki gibi olursa işkencelerin, politik cinayetlerin hesabı sorulursa?" diye ödleri kopan militarist generaller, faşist MHP'liler, bütün bunlar bugün demokrasiye geçilmesini önlemek, bunu başaramazlarsa yarın demokrasiyi yıkmak için herşeyi yapacaklardır. Son yıllarda yaptıkları, yapacaklarının aynasıdır.

O nedenle biz Türkiye'de sağlam bir demokrasinin ancak ulusal, anti-emperyalist, demokratik, antifaşist, antioligarşik önlemlerle ayakta kalabileceğini söylüyoruz ve demokrasi savaşımı içinde ergeç çoğunluğu böylesi dönüşümlerle kazanacağımıza inanıyoruz.

DYP Genel Başkanı Cindoruk, faşist diktatörlüğün demokrasi isteyenleri "12 Eylül öncesine geri dönmeyi istemek"le suçlamasına karşı "anarşi ve terörün kaynağı demokrasi olamaz" diye yürekli bir çıkış yapıyor. Peki, anarşi ve terörün kaynağı gerçekten nedir? Bu yalnızca ve yalnızca Türkiye'yi yönetenlerin izledikleri iç, dış ve ekonomik politikalarla. Emperyalizm yanlısı, gerici politikalara son verilmediği sürece, anarşi ve terör önlenemez. O nedenle Milliyet yazarı Mümtaz Soysal, 16 Mayıs günlü yazısında haklı olarak, "24 Ocak'ın DYP felsefesi iktidardayken" uygulanmaya başladığını hatırlıyor ve şimdi "geleceğin 'Büyük Türkiye'sine dönük olarak önerilen model nedir?" diye soruyor. Cumhuriyet gazetesinde DYP kongresinde "Amerikan elçisi sayın Hupe de aramızda" diye anons edilmesinin ne anlama geldiği soruluyor.

Rejim yanlısı tekelci basında birden bire 1945'lerin, 1950'lerin DP-CHP çatışmalarının, 27 Mayıs'daki ve 12 Mart öncesindeki Kemalist-AP çelişkilerinin, eski "kan davaları"nın hikaye edildiği tefrikaların boy verdiği, "DYP'nin misyonu sola karşı olmaktır" yollu şartlandırmaların yapıldığı bir ortamda, DYP'ye bu tür uyarılar yönelten ilerici, sol çevreler son derece sorumlu bir tutum alıyorlar. Çünkü Cumhuriyet'te Hasan Cemal'in belirttiği gibi: "Bu duvar aşılmadan, sağ ve sol gerektiğinde demokrasi platformunda asgari ortak tu-

"Bu son sınav değildir"

"Barış ve Sosyalizm Sorunları"- (Yeni Çağ) dergisinin Haziran 1985 sayısında, "Yiğitlik sayfaları" bölümünde TKP üyesi K.Yalçın'ın "Bu, son sınav değildir" başlıklı bir öyküsü yayınlandı.

Yazının başlangıç bölümünde BSS Yazı Kurulu'nun şu notu yer alıyor: "Bu öykü, gerici rejimin zindanlarında yatan genç bir Türkiye'li komünist hapisaneden çıkarılabildiği mektuplar üzerine kurulmuştur. Bilinen nedenlerden ötürü bu gencin gerçek adını vermiyoruz. Ama biliyoruz ki, bugün Türkiye'de, Washington'daki 'insan hakları' savunucularının onay ve desteğiyle 1980'de askersel darbe yapanların bir uçtan öbür uca toplama kampına çevirdikleri bu ülkede, binlerce yurtsever ve demokrat diktatörlüğe karşı aynı onun gibi savaşım vermektedir."

K.Yalçın yazısında Türkiye'deki diktatörlük rejiminin yıllardır uyguladığı baskı ve terörü, tutuklanan yurtsever ve demokratlara uygulanan korkunç işkenceleri anlatıyor. Emekçi halkın davasını savunan, emekçilerin sömürden, ezgiden kurtuluşu için savaşım veren komünistlerin baskı ve terör karşısında yılmadıklarını, en ağır işkenceleri uygulayan polis karşısında yiğitçe davrandıklarını herşeyde göğüs gerdiklerini, ölümü göze alarak yoldaşlarını ele vermediklerini, partiye olan sarsılmaz güvenlerini anlatıyor.

tumlara yönelmeden belirli zaman aralıklarıyla **paydos düdüğü** çalınmaya devam edecektir." (Cumhuriyet, 13 Mayıs 1985)

Evren-Özal yönetiminin alternatifi şu ya da bu muhalefet partisinden iktidara gelmesi değildir. Alternatif diktatörlük karşıtı güçlerin birliğidir. Bu temele dayanan bir iktidardır. Bu zorunludur. Çünkü Kutlu yoldaşın TKP MK 4. Plenumu'nda okuduğu raporda vurguladığı gibi: "Sorun azınlık rejimine karşı işbirlikçi oligarşinin dışında kalan çoğunluğu, halkın güçlerini birleştirebilmek sorunudur. Hangi parti ya da politik akım tek başına bu çoğunluğu birleştirebilir, onun desteğini alabilir? Destek yalnızca oy değildir, çoğunluğun eylemine dayanabilmektir. Bu çoğunluğun eylemi, aktif desteği olmadan, değişimi gerçekleştirmek olanaklı değildir. Şimdi sorunların çözümsüzlüğü içinde kıvranan diktatörlüğün yıkılması için halk yığınlarının direnişi zorunludur. Bu direniş ne denli yi-

İşçinin yüreğinde

Ramazan Göçer/
Armutçuk-Zonguldak

Burası 111 işçi arkadaşımıza toplu mezar olan Kandilli Kömür Ocağı (Armutçuk Bölümü). Ölen arkadaşlarımız için dökülen yalnızca sahte göz yaşları oluyor. Sonuçta değişen hiç bir şey yok. Bir bilim adamının dediği gibi, yörrede ana rahmine düşen her çocukta bir leke dir meslek hastalığı. Diğer bir yandan her bir kilogram kömürde, bir damla işçi kanı var.

Ocaqlarda iş ve can güvenliği yok. Üretim zorlaması, yar. 7 Nisan 1985 günü bir arkadaşın burnuna yarım kiloluk kömür düştü. Arkadaşın burnundan

kan fışkırdı. Başımızdaki çavuş, "Kaza mı görmedik, bitirir işini gidersin" dedi. Arkadaş akan kanın etkisi ve moral bozukluğu ile düşe kalka işini bitirdi. Çıktığında bonosunu (vizite kağıdı) alıp Ereğli'ye gitmiş. Arkadaşın burun kemiği çatılmış. Bundan bir süre önce başka bir arkadaşın deniz seviyesinden 500 metre derinde şiddetli bir sancı girmiş. Bu arkadaş, koluna giren bir başka işçi güç bela ana yola çıkarıyor; ana yoldan dışarıya çıkış 3 km, ne bir sedye, ne de yardımcı ekip var. Kömür nasıl naklediliyorsa, hasta ve kazalılar da öyle. O arkadaşımız da Ereğli'ye gitmiş. Sonradan apandisit olduğunu öğrendik.

Büyük grizu patlaması olduğunda Başbakan salyalı ağzıyla, burada 30 yataklı Sosyal Sigortalar Kurumu dispanserinin faaliyete geçeceğine söz vermişti. Yeni yıla girişte bir de ne görelim? Bizim hastahaneye monte edilen tıbbi cihazlar kamyonlara yüklenmiş götürüyorlar. Bu durumu Ereğli basınına dolaylı yollardan ilettik. ANAP yöneticileri, büyük bir yanlışlık oldu demek zorunda kaldılar. Armutçuk Dispanserinde saat 17'den sonra ne hemşire, ne pansumancı, ne doktor bulunabiliyor. İlk müdahaleyi oradaki gece bekçileri yapıyorlar. Gersini siz düşünün.

Genel sorunlarımıza da kısaca değinelim. Burası 8 bin işçisi ile 20 bin insanın oturduğu özel bir tecrit yeri. Burası köy muhtarlıkları ile idare ediliyor. Bunun acısını biz vatandaşlar çekiyoruz. Elektrik, su, belediye olan yerlere oranla iki kat fazla pahalı ve düzensiz. Yolumuzdan şeytan bile salavatla, desturla geçer. Onun için çeşitli girişimlerimiz oldu. Belediye olması için referandum yapıldı. % 95'in evetle belediye olması kararı alındı. Ama Özal hükümeti bunu engellemeyi kafaya koymuş. Çünkü tüm seçimlerde çoğunluk sol partilere oy verir. Faşist diktatörlerin, Amerikan uşaklarının burnu iyi koku alıyor.

İşçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele günü 1 Mayıs'ta biz de varız dedik. Neler yapacağımızı, nasıl yapacağımızı, hangi istemlerimizi ön plana çıkaracağımızı tartışıyor, konuşuyoruz. Yerin 500 metre derinliğinden, işçi pavyonlarına, kahvehanelerden, servis arabalarına her yerde 1 Mayıs konuşuluyor.

İstasyon çevresinde kahveyi basan polisler, işçinin elindeki paketten korktular. Aç bakalım nedir o? Açtılar, korktukları pakette değildi. İşçinin yüreğindeydi, sınıf kını.

şan olurlar, onları bize verin parasız okutalım" diyorlar. Zaten ekonomik sorunların, ağır vergi yükünün altında ezilmiş olan yoksul Kürt aileleri, devletin baskısıyla da korkup çocuklarını veriyorlar.

Şimdi toplanan çocuklar bu kurumlarda sözde bir eğitim görüyorlar. Burada gördükleri eğitim geçmişin medrese eğitiminin, tarikat okullarında olanların aynısı. Buralar aynı zamanda Amerikan hayranlığı ve sosyalizm düşmanlığı aşılana yerler halinde. Çocuklar her sabah namaza kaldırılıyor. İsteneni yapmayanlara ise dayak atıyorlar. Bu nedenle çocukların bir

Arkası Sayfa 8'de

Öğretmenlere baskı

M.Koşar/İzmir

Diktatörlük, Türkiye çapında İlköğretim Müdürlüklerini kaldırıp yerine İlçe Eğitim Müdürlükleri koyarken, biryandan da buralara faşist MHP'lileri yerleştirerek öğretmenleri daha yakından denetim altına almayı amaçlıyor.

Geçtiğimiz dönemde, Karşıyaka İlçe Milli Eğitim Müdürü tüm okul müdürleriyle bir toplantı yaptı. Bu kara kafalı işi, toplantıda okullarda disiplini istediğini, yollarda yakası düşmesiz öğretmen görmek istemediğini söyledi. Okulları tek tek ziyaret edeceğini bildirerek, tüm çalışanların kendisini okul kapısında topluca karşılamaya çıkmasını istedi. Kimseyanımdaya sigara içemez dedi. Bununla da yetinmeyip, okullarda öğretmenlerin okul müdürlerinin yanında daima ayakta durması gerektiğini, müdür öğretmenler odasına girdiğinde tüm öğretmenlerin sigaralarını söndürerek ayağa kalkmalarını zorunlu kıldığını bildirdi. Ayrıca öğretmenler odasına girdiğinde tüm öğretmenlerin sigaralarını söndürerek ayağa kalkmalarını zorunlu kıldığını bildirdi. Diktatörlüğün bu adamı okul müdürlerinin öğretmenlere karşı çok yumuşak davrandığından şikayet ederek, bu kurallara karşı gelenlerin hemen kendisine bildirilmesini, böylelerinin işine son verme yetkisinin olduğunu söyleyip kimseye söz vermeden toplantıyı sona erdirdi.

Çocuk parkı mı, karakol mu?

Şükrü Ara/İstanbul

Bir iş için İzmir'e gitmiştim. Çamdibi semtine vardığımda çok ilginç bir manzara ile karşılaştım. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı olduğundan, gördüklerim daha da ilginç hale geliyordu.

Çamdibi semtinde pazar yerinin sonunda bir dispanser vardır. Dispansera bitişik olarak da bir çocuk parkı vardı. Yetersiz olmasına karşın, yine de çocuklar için bir oyun alanıydı. Ben de çocukluğumda, işe gelip giderken bu parkta oyalanırdım. İşte bu parkta bu kez bir pano ve inşaat hazırlıkları gördüm. Panoda birçok yazının yanı sıra kocaman harflerle "ÇAMDIBİ POLİS KARAKOLU İNŞAATI" yazıyordu. Önce biraz burukluk, sonra da kin duydum.

Çocuklar üzerine bol bol sözlerin edildiği bir ortamda, çocuk parklarını da karakollara dönüştürüyorlar. Hem de halihazırda bir Çamdibi karakolu bulunduğu halde. Karakolların yerine, çocuk parklarının yapılacağı bir Türkiye gerekli bize.

MİSK'in bölücü faaliyetleri

M.S.Y./İzmir

Geçenlerde Çiğli Tarihî İplik Fabrikasında üç yıldır çalışan bayan bir arkadaşımıza rastladım. Hal hatır sorduktan sonra bana: "Ağabey" dedi. "İşimiz zor, maaşımız düşük; ustaların üzerimizdeki baskıları bir yana, fabrikaya yeni girenlerle başımız hiç hoş değil". Sonra anlatmasını sürdürdü: "Bu işe yeni girenler bana ve bazı bayan arkadaşlara bir dost gibi yanaştılar. Beraber yemeğe gittik, çay içtik, sohbet ettik. Bir arkadaşlık havası esti birkaç ay. Daha sonra dinden, kitaptan anlatmaya koyuldular; bizler de onları dinledik. Şimdi bu bayan işçiler, ki bazen yanlarına erkek işçileri de alıyorlar, bizlere sendikamızı, TEKSİF'i kötülemeye başladılar. Türk-İş'e pasif sendika diyorlar. İşçi haklarını iyi koruyamıyor. Halbuki MİSK'e girersek her şey daha iyi olacak. MİSK çok zengin sendikadır, yüz üyemiz kaldı onu da tamamladık mı yetkiyi biz alacağız, diyerek sürekli üzerimize geliyorlar. Kadın olduğumuzdan da kimseye bir şey söyleyemiyoruz. Bunlardan korkmaya baş-

ladım ağabey" dedi ve "Nedir bu MİSK?" diye sordu.

Ben de ona MİSK'in içyüzünü, bir sendika değil, başlıca amacı işçileri bölmek ve patronların önüne yem olarak atmak olan bir cinayet yuvası olduğunu, şimdi generallerin emriyle açılarak ANAP'ın koltuğu altında yeniden palazlandırıldığını anlattım. Bu kişilerden uzak durmasını, MİSK'e üye olmamasını, işçilerin bölünmesine karşı çıkmasını, birleşip sendikalarına sahip çıkmalarını söyledim.

Bu olay, bir yanıla diktatörlüğün sendikalarından nasıl korktuğunu, işçileri, sendikaları bölüp güçten düşürmek için faşistlerden nasıl yararlandığını ortaya koyuyor. Bir yanıla da, Türk-İş yöneticilerinin, hükümetin ve patronların maşası olarak Türk-İş'i bölmeye çalışan MİSK'e karşı aktif ve açık bir tutum almaktan uzak durarak, MİSK'in bu girişimleri karşısında işçileri yalnız bırakarak, sonuçta onlara yardım eder bir duruma düşmekten kurtulmadıklarını ortaya koyuyor.

Zorla asimilasyon

G.M./Diyarbakır

Faşist diktatörlüğün kırım girişimlerinin yanı sıra, zorla asimilasyon politikası da yeni uygulamalarla şiddetleniyor.

Bilindiği gibi daha önceleri yaygın olarak açılmış bulunan "Yatılı Bölge Okulları"nda, Kürt çocukları, ailelerinden koparılıp uygun bir ortam içinde, gerici-şoven ideoloji çerçevesinde asimile edilmek isteniyordu. Fakat 12 Eylül'den sonra, diktatörlük bunu da yeterli görmedi. Bu dönemde Kürt halkının yanı sıra bu okullardaki çocuklar da kıyımlara uğradılar. Yatılı bölge okulları Kürt çocuklarını ailelerinden koparmıştı ama, Türkiye Kürdistanı'ndan koparamıyordu. Şimdi gerici güçler bu son baği

da koparmak için yeni bir kampanya başlattılar. Bu başlatılan kampanya açılmış Kürt çocuklarını ailelerinden zorla ya da yalanla kandırarak alıp, İstanbul, Ankara, İzmir gibi büyük şehirlerdeki yatılı "İmam Hatip Liseleri"ne ve gerici kurumların finanse ettiği yurt, pansiyon vb. gibi gerici yataklarına gönderiyorlar. Tüm gerici güçleri seferber oldular. Valiler, subaylar, din görevlileri bucaıkları, kasaba ve köyleri dolaşarak okul çağındaki çocukları tespit ediyor ve bunların yoksul ailelerine, "Bu çocuklar burada kalırsa cahil, peri-

Birleştik, direndik, kazandık

M.Sevim/İstanbul

Metalurji dalında bir fabrikada çalışıyorum. Bu fabrikada toplam ikiyüz kişi çalışıyor. Patronun baskı ve tehditleriyle Türk-Metal sendikası örgütlendi. Bu yıl toplu sözleşmemizi de o yaptı. Buna işçiyi sattı demek daha yerinde olur. Geçtiğimiz Mart ayında bir ikramiyemiz vardı. İkramiyenin kesin tarihi belirtilmemişti şöyle denmişti; "İlk haftası verilir". Bir hafta, iki hafta, üç hafta derken ikramiyemizi vermediler. Bu arada patronun adamları Mart ayının vergi ayı olduğunun, patronun vergi verdiğinin üretilen malın satılmadığının bilinçli bir şekilde propagandasını yaptılar. Oysa üretilen mallar kamyon kamyon satılıyor, üstelik dış ülkelere ihra-

İşkence

G.Ö./Ödemiş

Tüm ülkemizde olduğu gibi birkaç aydan beri Ödemiş ilçesinde ve ona bağlı köylerde yoğun silah aramaları sürdürülüyor. Basılan evlerde yapılan aramalar sırasında ev halkı ağır aşağılamalarla karşı karşıya kalıyorlar. Bununla da kalmıyor, eğer aramada silah bulunamazsa evin reisi durumunda olan erkek silahı nereye sakladığını, onların deyimiyle "kuzu kuzu söylemek" üzere işkenceye alınıyor. İş o kadar azıttı ki, aramaların yoğun olarak yapıldığı köylerdeki bazı aileler, çocuklarının da işkenceye uğramaması için, onları ilçe dışındaki akrabalarının yanına gönderdiler.

Ödemiş ve köylerindeki bu baskılar hâlâ sürüyor. Fakat bir takım yeni boyutlar kazandırmış olarak: Hakkında herhangi bir ihbar alınmış kişinin yanında, 12 Eylül'ün başında silahını teslim etmiş olanlar da soruşturmadan geçiriliyor.

Bu işlem İzmir İkinci şubeden gönderilmiş sivil polislerce sürdürülüyor. Evren'in, generallerin, sıkıyönetimin sözlerine kapıp silahını teslim etmiş vatandaş önce emniyet amirliğine getiriliyor ve teslim etmiş olduğu silahı kimden aldığı soruluyor. Eğer verilen ifade kendilerince doyurucu bulunmazsa işkenceden geçirilmek üzere İzmir'e götürülüyor. Bu arada yol boyunca polislerin yaptığı yeme, içme, ve bunun gibi harcamalar sorgusu yapıpına ödetiliyor.

12 Eylül'ün ilk günlerinde diktatör Evren'in sözlerine güvenip, aldanıp silahlarını teslim edenler, bugün Ödemiş'in köylerinde, mahallelerinde, evlerinde, kahvelerinde; nasıl işkenceden geçtiklerini, içerisinde nasıl bir yer olduğunu, işkencenin hangi yöntemlerle yürütüldüğünü anlatıyorlar.

cat yapıyordu. Bu palavralara karnımız toktu. Ama asıl bu böyle sürerse elimizden daha çok hakkımızın alınacağını biraz deneyimli işçilerin görmesi mucize değildi. Fabrikamızda Türk-Metal sendikasının gerici temsilcileri kısım kısım dolaşarak işçilerin değil patronun temsilcisi gibi davrandılar. Temsilciler kısım şeflerine "bu kısımda çalışan işçilere söyleyin patronun parası yok. Mallar satılmıyor. Ayrıca vergi de verdi. O yüzden ikramiyeleri veremeyecek. Parası olsa elbette verirdi. Şimdilik yarısını alın. Diğer kısımlar kabul ettiler bir tek burası kaldı" diyor ve kısmi alelacele terk ediyorlardı. Oysa diğer kısımlarda da aynı şeyleri söylüyordu temsilciler. Diğer kısımlara da bizim kısmi kabul etmiş gibi gösteriyorlardı. Aslında tüm kısımlarda Otomobil-İş ve Türk-Metal sendikasına üye işçiler birleşerek, bizim gibi bu durumu kabul etmeyeceklerini söylemişlerdi. Türk-Metal temsilcilerinin işçilerle değil de kısım şefleri ile konuşmalarının nedeni de, işçilerle yüzyüze gelip konuşmaktan korkmalarıydı. Nitekim temsilciler bir kısımda şeflere durumu anlatırken, masada çalışan birkaç işçi, temsilcileri yanlarına çağırıyorlardı. İki temsilci, ürkek, işçilerin yanına gittiler. İşçiler "Bir durum varsa bize de söyleyin biz de bilelim" dediler. Temsil-

ciler durumu onlara da anlatırlar. Türk-Metal üyesi işçilerden bir tanesi masaya yumruğunu vurarak şöyle bağırdı: "Siz kimi temsil ediyorsunuz? Bizi mi, patronu mu? Üretim var, satış var. İkinci fabrikayı da kurdular, hâlâ para yok diyorlar. Ben onbeş yıldan beri buradayım bildim bileli hep iflas ederler, hiç paraları yoktur zaten. Ben ikramiyenin tamamını isterim, yarısı gelirse almam. Eğer siz de bu görevi yapamıyorsanız çekin gidin!" Bu haklı sözleri masadaki diğer işçiler de onayladılar. Bunun üzerine temsilciler arkalarına bakmadan gittiler. İşçiler şunu biliyorlardı: Bugün ikramiyenin yarısını kabul edersek öteki yarısını kimbilir ne zaman alacaktık? Kaldı ki ilerdeki aylarda sözleşmenin ikinci yıl zammı vardı, izin parası, yakacak parası, ikramiyeler arka arkaya gelecekti. Patron onları acaba nasıl ödeyecekti? İzne giderken "İzin paranızı evinize postalarız" da diyebilirdi. Tüm kısımlarda Otomobil-İş'li ve Türk-Metal'li işçiler birlikte hareket ettik, ikramiyelerimizin tamamını istedik. İşçilerin toplu tepkisi sonucunu gösterdi. Bir gün sonra ikramiyelerimizin tamamını aldık. Sevinçli ve deneyimliydik. Bu direnişimizden sonra bazı Otomobil-İş üyesi işçilerin, ötekiler Türk-Metal üyesi oldukları için birlikte hareket etmemeyi, ikra-

miyenin yarısını almayı düşünmüş olduğunu öğrendik. Bizler bu işçilere işçilerin Türk-Metal'li de olabileceklerini, baskı ve tehdit sonunda orayı seçtiklerini, sendikayı iyi tanımadıklarını söyledik. Bizlerin çıkarlarıyla onların çıkarlarının aynı olmadığını, düşmanımızın aynı olduğunu, bunu gösterdiğimizde bizlerle savaşıacaklarını, direneceklerini söyledik. Kendi yaşadığımız deneyimin bunun bir örneği olduğunu anlattık. İkna oldular. Bizler artık bu konuda deneyimliydik. Bu direnişten şu sonucu çıkardık. Düşman ortak. Sorunlar ortak. Eğer birleşip, direnirsek kazanacağız.

Sendika temsilcileri, işçileri temsil etmeli

Ç.G./Çorlu

E-5 karayolu üzerinde, Çorlu-Lüleburgaz arasında bir fabrika vardır. Bu fabrikanın adı, Trakya Döküm Sanayi. İşçiler, Türk-İş'e bağlı Türk-Metal'e üyeler. Sendika yöneticileri bol laf ediyor, ama iş işinin haklarını savunmaya geldi mi ortada yoklar. Fabrikada 400 işçi çalışıyor. Bunlardan 300'ü asgari ücret alıyor. Karnımız zor doyuyor, kimi zaman aç yatıyoruz. Durum böyleyken, şimdi de işçilerden adam başı 3 000 lira kestiler. Bu parayı makinaların yıpranma payı olarak kestiklerini söylüyorlar. Biz de sendika temsilcilerine başvurduk. Bu makina yıpranma parası da nereden çıktı, dedik. Sendikacılar ise, ne yapalım durum öyle, eğer razı gelmezseniz işten atılırsınız, ya da Sıkıyönetimin eline düşersiniz, dediler. Türk-Metal'in temsilcileri böyleyse, yöneticileri kimbilir nasıldır? Bunlar bizi patronun adına tehdit ediyorlar. Şimdi biz demokrat işçilerin görevi, hakkımızı savunacak, arayacak sendika temsilcilerini işbaşına getirmektir. Demokrat taban olarak, demokrat yöneticilere kavuşmak için güçlerimizi birleştirmemiz zorunludur.

Asimilasyon

Baş 7. sayfa

kısmı bu okullardan, yurtlardan kaçılar. Bazı veliler de çocuklarını geri almak istediler, ama tehditle karşılaştılar; "50 bin lira verersen ancak bırakırız" diyorlar. Çocuklar ise, "burada ne olup bittiğini evlerinizde anlatırsanız bir daha burdan çıkamazsınız" diyerek korkutuyorlar. Amaçları ulusal kökeninden ve ailesinden koparılmış Kürt çocuklarına gerici, fanatik, şoven Türkçü bir yapı kazandırıp, sömürü ve baskı düzeninin bekçisi haline getirmek.

Soruları satılan sınavlar iptal edildi

B.S.N./İstanbul

sorularının nasıl satıldığını kamuoyuna açıklamıştı.

İnşaat fakültesi öğrencileri 21 Ocak 1985 tarihinde sınavı yapılan "Çelik Yapılar" ve "Mukavemet I" derslerinin sorularının bir kısım öğrencilere satıldığı gerekçesi ile sınavların iptalini istiyorlardı. Olay, İnşaat fakültesi Dekanı Prof. Dr. Güngör Evren'e dilekçe ile iletilmişti. Dekan olayı ciddiye almamış, öğrencileri asılsız iddia yaymakla suçlamıştı. Öğrenciler durumun üzerine gitmiş ve fakültedeki diğer öğretim üyelerinin duruma müdahale etmelerini istemişlerdi. Olayın tüm fakültede duyulması üzerine dekanlık soruşturma açmak zorunda kaldı. Ve, "Çelik Yapılar" ile "Mukavemet I" sınav sorularının satıldığının kanıtlanması üzerine bu derslerin sınavları iptal edilerek sınavlar yenilendi.

İTÜ İnşaat fakültesinde 1982'den bu yana YÖK'cü öğretim görevlileri ile faşist öğrencilerin işbirliğinde sınav soruları satılıyor. Geçen yıllar içinde fakültede öğrencilerin ısrarlı çabaları sonunda soruları satılan Analiz ve Hidrolik derslerinin sınavları da iptal ettirilmişti.

İTÜ İnşaat Fakültesinde kış dönemi sınavlarında "Çelik Yapılar" ve "Mukavemet I" derslerinin sınavları, sorularının satıldığının kanıtlanması üzerine iptal edildi. 15 Mart tarihli Atılım İTÜ İnşaat fakültesinde sınav

Şikayet

Hatice/Tarsus

Tarsus'un ANAP'lı Belediye Başkanı Veysi Kemal Erdem'den halk da, esnaf da yaka siliyor. Talancı Belediye Başkanı'nın keyfi davranışları her geçen gün daha geniş tepkiyle karşılanıyor. Son olarak, halden almış olduğu sebzelere daha el arabasına yüklerken Belediye zabıtasınca zorla el konulan bir seyyar satıcı, Belediye Başkanı'nı savcılığa şikayet etti. Fatura göstermesine karşın mallarına zorla el koyan zabıtalardan kendisine "Bize bu emri Belediye Başkanı verdi. Biz bu emri yerine getirmeye mecburuz" dediklerini belirten seyyar satıcı, Belediye Başkanı hakkında "Memuriyet ve mevkii nüfuzunu suistimal ve gasp"tan kovuşturma açılmasını istedi. Bu eylem, Tarsus'daki bütün esnafı örnek oldu, onları yüreklendirdi.

Daha güçlü bir Dayanışma Hareketi için

12 Eylül 1980'den bu yana komünistler, sol güçler, öteki barış ve demokrasi güçleri Batı Avrupa'da Türkiye halkı ve demokrasi güçleriyle dayanışmayı örgütlemek, güçlendirmek ve yaygınlaştırmak için aralıksız çalıştılar. Ülkemizdeki rejimin niteliğinin sergilenmesi ve bu rejimin uluslararası alanda yalıtılması için yürütülen bu çalışmalar, yalnızca ülke içinde son derece çetin koşullar altında savaşım yürütenlere ya da rejime tutsak düşenlere moral güç vermekle kalmadı. Bu çalışmalar, rejimin yalıtılması, onun saldırganlığının dizginlenmesi, manevra olanaklarının sınırlandırılması gibi konularda kimi somut sonuçların alınmasına da yardım etti. Öte yandan rejimin içyüzünün daha geniş güçlerce kavranmasına, Türkiye'de demokrasi isteminin daha güçlü dile getirilmesine de dolaysız katkıda bulundu.

Ne ki, kimilerinde zaman zaman "bu kadar baskıya, korkunc olaylara karşın, Batı Avrupa kamuoyu Türkiye'deki duruma niçin az tepki gösteriyor?" diye sorulduğu oluyor. Bu Türkiye'de kimilerinin "bu kadar korkunç sömürü, baskı ve yozlaşmaya karşın nasıl halk hâlâ sessizlik duvarını yırtması için ilkönce durumun değişmesi gerektiğini belirtenlerin hareketine geçmesi gerekliyse, dayanışma hareketinin yükselmesi içinde en başta dayanışmanın zorunlu olduğunu düşünenlerin çalışması gerekiyor. 12 Eylül 1980'den bu yana, bu alanda sağlanan başarıların tümü bir dizi zorlukların aşılmasıyla, geceli-gündüzlü çalışmalarla, büyük özverilerle sağlandı. Bunun için çalışmak, daha çok çalışmak, durmadan çalışmak gerekiyor.

MK'nın 4. Plenumunda şu saptama yapıldı: "Batı Avrupa'da dayanışma çalışmaları geçtiğimiz aylarda daha amaçlı ve etkili duruma geldi. Diktatörlüğün tüm çabalarına karşın Batı Avrupa kamuoyunun Türkiye'ye ilgisi azalmadı. Türkiye'de insan haklarının çiğnendiği, işkencelerin devam ettiği gerçeği geniş çevrelerce kabul edildi. Bu sonuçta, Partimizin son zamanlarda dayanışma çalışmalarındaki etkinliği rol oynadı. Şimdi bu kazanımları daha da genişletmeliyiz."

Bu kazanımları genişletirken, bu konuyla ilgili "yeni" olguları da dikkate almak gerekiyor.

Faşist rejimin ülkemizi emperyalist yağmaya açması, bunun için çeşitli önlemler alması, Batı Avrupa tekellerinin iştahını kabartıyor. Federal Al-

man, İngiliz, Fransız, vb. tekelleri kendilerine sunulan bu hazır lokmanın peşini bırakmaya hiç niyetli değiller. Nitekim bu tekellerin çeşitli örgütlerdeki ve kamuoyu merkezlerindeki sözcülerinin Türkiye'de demokrasi olmadığını belirtenlere karşı, bunu hoş görür biçimde "ama Türkiye farklı" biçimindeki konuşmaları, son zamanlarda daha da arttı.

Bu arada rejim, sahte parlamento-sunun sağladığı "sivil kılıf", her yolla kullanma çabalarına daha da ağırlık veriyor. "Parlamentar" adı altında bu "sivil kılıf"ın temsilcileri gittikçe daha yoğun olarak Batı Avrupa ülkelerini geziyorlar. Bunun yanı sıra "lobicilik" çalışmaları yalnızca Batı Avrupa sermaye çevreleriyle bütünleşmek amacıyla değil, aynı zamanda dayanışma çalışmalarını baltalamak için de kurumsallaştırılmaya çalışılıyor. Avrupa Konseyi'nde "Türkiye'nin dostları" grubunun oluşturulması, İngiltere'de özel bir şirkete faşist rejimi şirin gösterme çalışmaları için bir anlaşma imzalanması bu türden girişimlere örnek oluşturuyor.

12 Eylül 1980 sonrasında farklı bir uygulama da Batı Avrupa kamuoyu temsilcilerinin Türkiye'ye inceleme gezilerinin engellenmeye başlanmasıdır. ABD'nin uluslararası "demokrasi programı"nın başında bulunan Abrams'ın son Türkiye gezisinde verdiği taktiklere uygun olarak, çeşitli organların temsilcilerinin Türkiye ziyaretlerine izin veriliyor. Gelenleri ise, "kendi istedikleriyle görüşürme"ye çalışıyorlar.

Bu arada rejim, dayanışma hareketinin etkilerini, boyutlarını ve yankılarını kendi açısından değerlendirme, sonuçlar çıkarma çalışmalarına da hız vermiştir. Dayanışma toplantılarının engellenmesi, dayanışma hareketi için çalışanların demokrat-liberal görüşlü insanların gözünde karalanması, vb., yöntemleri daha örgütlü, koordine bir biçimde yürütülüyor. Bu alanda konsolosluklar daha aktifleşiyor.

İşte, önümüzdeki dönemde, bütün bu olguları dikkate alarak çalışmalıyız. Bu arada, dayanışma hareketini oluşturanlar olarak dikkatimizi şu üç noktada toplamalıyız.

Birincisi, dayanışma çalışmalarına katılacak Türkiyeli güçler yelpazesini daha da genişletebilmek için, rejimin "Türkiye'yi güçten düşürmek istiyorlar", "Türkiye'yi karalıyorlar" demagojisini açığa çıkarmak gerekiyor.

Partimizi maddi açıdan da güçlendirmek için daha çok çaba !

Bir metalci	DM	20	Bir işçi	DM	20
V. Vural		50	Ali Garip		10
A. Koyunlu		10	Ahmet Kantar		3
N. Akyol		10	Savaş Varol		35
S. Çelik		5	Kamil Caymaz		20
V. Çubuk		10	Ali Uçar		100
O. Demircioğlu		20	Salamon		10
M. Çöğgeçen		20	Arkadaş grubu		150
D. Durmuş		10	Sevgi Soydan-2		150
R. Çetinkaya		10	Midyat		50
Yalçın Kaya		150	Nilüfer		20
Ismail Yaman		50	Gönül Sabancı		50
Hasan Uzun		40	Cengiz Avşar		50
Ali Çakır		25	Muhsin Yazıcı		20
Deniz Kamacı		10	Ali Kuru		20
Yusuf Başak		50	Yaşan		20
Ayşe Çakır		100	Peter Weiss		20
Ökkeş Çayır		100	Veseli Güney		110
Asker Kara		100	Halim Karakaş		150
Berivan		100	Alman dostlar		1000
Kezban		50	İbrahim Genç		260
Keko		100	Tank Yorulmaz		100
Ufuk Candemir		150	Ali Taş		500
Aysen		50	Harun Kaçar		500
Güliden		20	Lale Çakmak		250
Nurdane		20	Ömer Tunç		50
Vildan		20	Hacı İvedi		50
Ayşe Gül Yılmaz		50	Şahan Çatalpınar		50
Çimen		50	A.Cengiz Gür		20
K.Kadıriye		30	Bir işçi		50
Tan Çelik		200	Bir genç		25
Hasan Baş		20	Hasip Taşyürek		20
Emine Solmaz		500	İhtiyar		20
Nazan Cizrelli		300	Sessiz		10
Hayri Şimşek		200	Zafer		100
Keseci		20	Bir genç		25
Hakkı Kazan		15	Bir işsiz		10
Orkestra		20	Pedro C.		90
Musa Gökçe		100	Sabine Kara		100
Direnceç Er		20	Cafar Kayalık		300
Doğan Güneş		30	Musa Can		200
Ö. Çırak		20	Celal Elbeyi		50
H.Bakkal		20	Sadık Umurbeyli		50
G.Ali		3,50	Adil Kalkavan		20
Ana		1	Özgür Dağyell		20
Z.Taşar		15,50	Galip Bolvadin		20
Ali Tayfur		20	Can Elmalı		20
M.Ölçek		50	Sabri Taka		20
Özlem		100	Cem Kılıç		50
Yalılı		100	Süleyman Öner		20
H.Sevinç		50	Selim Gül		30
Zeynep		50	Hüda Doğuş		100
Ahmet Öz		10	Kazım Sağlam		50
Coşkun Solmaz		30	Deniz Güneş		5
Mehmet Yılmaz		180	Cemal Kızılufuk		20
Fatma Demir		15	Noyan Yalçın		10
Ali Tan		15	Baha Kızmaz		20

Ülkeyi emperyalist yağmaya açanların, Türkiye'yi işkenceler ülkesine, polis devletine dönüştürenlerin çalışmalarına katılabilecek kimi güçleri etkisizleştirmek için başvurdukları demagojiler sergilenmelidir.

İkincisi, Batı Avrupa kamuoyunun bilgilendirilmesi çalışmalarının daha üst düzeye çıkartılması gerekiyor. Güçlü bir dayanışma hareketinin önkoşulu, güçlü, sağlam ve hızlı bir enformasyon ağının kurulmasıdır. Sıkıyönetimin kaldırıldığı yerlerdeki faşist uygulamalar, yeni polis yetkileri yasa tasarıları, sendikalara yönelik yeni saldırılar, davalardaki yeni gelişmeler, son tutuklamalar, bunların tümü, gecikmeksizin Batı Avrupa kamuoyuna maledilmelidir.

Üçüncüsü, şunu hiçbir zaman

Yaşam kendisini hergün yeniliyor. Karşımıza da yeni yeni görevler, üstesinden gelinmesi gereken yeni yeni sorunlar çıkıyor. Bu, yeni, yaratıcı çalışma stilleri bulmamızı, sorunları daha geniş kapsam ve derinlikte, yetkin bir şekilde ele almamızı, kendi hata ve eksikliklerimize eleştirel yaklaşmamızı, çalışmalarında sürekliliği sağlamamızı, planlı ve programlı olmamızı zorunlu kılıyor.

Partimizin politikasını yaşama geçirecek, onu yığınlarla bağlayarak maddi güce dönüştürecek olan bizler, partimizin üyeleri ve kadrolarıdır. Bu nedenle, şimdi üyelerin, kadroların eğitimi, onlara yeni yaklaşımların özünü kavratma, öğretme, yeni düşünme yetisi verme, yeni eylem biçimlerini bulmalarına yardım etme ve onların yaratıcı etkinliklerini, girişimciliklerini, sorumluluk duygularını artırma yönünde yardımcı olmak da aynı şekilde önem kazanıyor.

Yaşamın önümüze çıkardığı yeni sorunların üstesinden, eskinin, dönün yöntemleri ya da normlarıyla gelemeyiz. Yeni nitelikler kazanılması zorunludur.

Komünist olmanın sorumluluğu, bir anlamda kişinin partiye adım atmasıyla başlar. Ve bu onurlu süreç tüm yaşam boyu, kavgaya boyu sürer. Komünistin yaşamı sadece "parti içi yaşam" da geçmez. Parti yaşamı, "günlük yaşam"dan ayrı, bağımsız değildir. Asıl, partili yaşam,

Her yoldaşın kendine sorması gereken sorular

M.Bilir/FAC

"günlük yaşam" içinde gerçeklik kazanır. Her komünist, "günlük yaşamı"nda da, parti yaşamında da her bakımdan örnek olmak zorundadır.

Öncü olmak kavramı, aynı zamanda örnek olma kavramını da içerir. Bugün TKP üyeleri bulundukları çevrede "örnek insan" olarak gösteriliyor mı? Herkes kendi kendine bu soruyu sormalıdır. Örnek olmak kolay değil. Bunun için, yoğun emek sarfetmek gerekiyor. Çalışmak, çabalamak, özveride bulunmak gerekiyor. Yaşamın her alanında, her zaman tutarlı olmak gerekiyor.

Yalnızca "verileni yapmak, disipline uymak" yeterli değildir. Bir komünist, yalnızca "verileni yapıyorsa", bugün partimizin gereksinim duyduğu kadronun niteliklerini henüz elde edememiş demektir. Yaratıcı olma, girişimcilik, sorumluluk yüklenme gibi niteliklerin geliştirilmesine dikkat vermeliyiz.

Komünistin etrafında insanlar olmalıdır. Yalnız komünist olmaz. Komünistin çevresinde insanlardan bir halka oluşmalıdır. Şimdi herkes kendine sormalıdır: Etrafında kaç dürüst işçi-emekçi, ya da aydın vardır? On-

larla günlük ilişkilerim var mı? Onlara gazete, yayın veriyor muyum? Onları çeşitli toplumsal örgütlere, sendikalara aktif katılıma çekiyor muyum?

Kimi yoldaşlar, şu olumsuzluğu üzerinden atamıyorlar: "Aman canım o adama gidilir mi? Ondan iş çıkmaz" diyorlar.

Bu yanlışlığı şöyle düzeltelim: Parti üyesi, her insana yaklaşmayı bilmek zorundadır. Ona TKP'nin politikasını anlatmak, tanıtmak, kavratmak zorundadır. Ve bu olanaklıdır. Sıradan, dürüst bir işçi, emekçi neden TKP'nin politikasını anlamasın? Bunun böyle olmaması için hiçbir neden yoktur. Eğer biz doğru anlatıyorsak, anlatmasını beceriyorsak, her dürüst insan bize kulak verecektir. Çünkü, TKP'nin, partimizin politikası onların nesnel çıkarları ile tam bir uyum içindedir. TKP'nin politikası halk içindir. TKP halk için vardır.

Elbette partimizin görüşlerini, politikasını başkalarına anlatabilmemiz için önce bizim bunu çok iyi bilmemiz, özümsemiş olmamız gerekir. Bir başkasına anlatacağımız konu, önce bizim kafamızda açık seçik değilse,

nasıl anlatabiliriz? Bunun için ideolojik düzeyimizi sürekli yükseltmeyi amaçlamalıyız. Yalnızca parti yayınlarını takip etmek yeterli olmaz. Aynı zamanda parti politikası üzerinde kafa yormalı, araştırmalı, parti politikasını geliştirmek, buna katkıda bulunmak için neler yapabileceğimiz üzerine düşünmeliyiz.

Parti organlarına doğrudan yazmak hepimizin elindedir. Bu yalnız bir hak değil, bir görevdir de. Çoğu zaman bu unutuluyor. Sorularımızı, önerilerimizi parti organlarına bildirmeliyiz.

5. Kongre'den sonra daha da hızlanan ideolojik-politik çalışmaların ürünleri bize bugün güç veriyor. Ne ki, yeterli değildir. Herbirimizin, bu amaçla yapabileceği çok şey vardır. Bu da tek tek her yoldaştan daha sıkı bir çalışma istiyor.

Kendinden hoşnutluk bize yabancısıdır. Bilgiçlik taslamadan, alçakgönüllü, sakin, akıllı yol alacağız. Altını çizelim, "yol alacağız" diyoruz. Eğer yol almıyorsak, tüm bu saydığımız niteliklerin hiç birisi işe yaramaz.

Bugün tarlaya atılmış binlerce tohum gibi, halkın içinde TKP'nin temsilcileriyle. Halk en iyi evlatlarını partiye yolluyor. Bu, bizim yolumuzun doğruluğunu gösteriyor. Geleceğe, partimize olan güvenimizi artırıyor.

TKP'mizi güçlendirelim

C.Erol/Fransa

TKP'nin, 5. Kongre'de alınan partiyi mali bakımdan güçlendirme kararını yaşama geçirmeye başlamasını, bir sempatizan olarak sevinçle karşıladım. Şimdi bu kampanyanın Paris'te de başlatıldığını duydum. Atılım'dan da izliyordum. Bu konuda kendim neler yapabilirim diye düşündüm. 1,5 yıla yakındır Paris'te belirli bir bölgede çalışma yürütüyorum. Türkiyeli işçilerin ekonomik demokratik, politik hakları için savaşım yürütüyoruz. Sınıf ve kitle örgütlerinin propagandasını yapıyor, yığın-

larla olan ilişkilerimizi güçlendirmeye çalışıyoruz. Çeşitli ilerici yayınların dağıtımını gerçekleştiriyoruz. O zaman, diye düşündüm, bu süreç içinde ilişkiye geçtiğim insanların da aynı benim gibi partiyi tanımasını, partinin mali bakımdan güçlendirilmesine katılmalarını sağlamam gerekir. Bu anlamda 40-50 kişiden oluşan bir liste oluşturdum. Kimi işçi, kimi küçük işyeri sahibi. Bunları tek tek dolaşıp konuşmak için programımı yaptım. Haydi, TKP'mizi mali bakımdan da güçlendirmeye!

bu konudaki bir ayrılığın öne çıkarılması, bunların Batı Avrupa kamuoyu önünde tartışma konusu yapılması, dayanışmaya kazanılabilecek bu çevrelerde olumsuz etkiler bırakıyor.

Kısacası, Batı Avrupa'daki Türkiyeliler olarak, Türkiye'deki demokrasi savaşımında payımıza düşeni yerine getirebilmek için daha örgütlü ve planlı, daha etkin ve hızlı, daha birlikli ve eşgüdümlü çalışmak zorundayız.

Gösteriş bize yabancısıdır

Çağlayan Çağlar/Atina

Sovyetler Birliği'nde hemen her kentte sanırım bir isimli kahramanlar anıtı vardır. Bu anıtlar Anayurt savaşında kim oldukları, ne zaman, nasıl can verdikleri bilinmeyen kahramanlar için dikilmişlerdir. Örneğin, derler ki, Kiev'de partizan savaşına katılmak için dağa çıkmış 800 gençten 470'i geri dönmemiş ve onların adına dikilen anıt her yıl çiçeklerle dolarmış.

Açık ki, o adız kahramanların özverisine, başarısına erişmek, hiç de kolay değildir. Ancak böylesi kahramanlıklar yalnızca savaşlarda olur demek de yanlışır bana göre. Bizim de yolumuz çetin. Savaş kızgın. Haydar Kutlu yoldaş, bir konuşmasında kahraman komünist örneklerinin çoğalmasının üzerinde ısrarla duruyordu.

"Kahraman komünist" olmak, bir günün, gelecek 'o gün'ün sorunu değildir. Sorun bir komünistin, bu kavgaya inanmış, yüreği ve bilinciyle bağlanmış insanın tüm yaşamı sorunudur. Önemli olan yaşamın her alanında, her anında, o yiğit, adız kahramanların gösterdiği özveriyi göstererek savaşmaktır. Her günlük savaşım içinde, büyüklüğünü, küçüklüğünü ayır-

madan özveride bulunmaktır. Evet, bugünlere gelene kadar çoğumuz çeşitli sınavlardan geçtik. Zorluklara göğüs gerdik. Özverilerde bulunduk. Ya sonrası? Gelecekte de aynı özveriyi gösterebilecek miyiz? Nasıl geçmişteki özverilerimiz üzerine konuşmak yersizse, gelecekteki üzerine konuşmak da boşunadır.

Gösteriş biz komünistlere yabancı bir kavramdır. Komünist, özveriyi, kimsenin duymasını, alkışlamasını beklemeden gösterir. Ben kendime, göstermeden, lafını etmeden iş yapan, özveride bulunmayı, iş yapmayı bir yaşam tarzı haline getirmiş yoldaşları örnek alıyorum. Küçük, günlük, öyle çok göze çarpmayan özveriler olmadan "günü geldiğinde büyük özverilere katlanılabileceğini" kimse ummamalıdır.

Atılım'ın Haziran 1983 tarihli sayısında Deniz yoldaşın anısına yayınlanan Brecht'in şiirinde "Şan için çok şey yapan çok çıkar, ama kimi çok şey yapar susmak pahasına?" deniyor. Deniz yoldaşımızın savaşımı ve yaşamı, ister yurtdışında, ister yurtdışında, nerede olursak olalım bize örnek olmalıdır.

unutmamalıyız. Biz dayanışmayı, kendi örgütlerimizi güçlendirmek gibi dar bir amaç için değil, Türk-Kürt halkımızın özgürlüğü için istiyoruz. Halkımızın çıkarı ve ülkemizin geleceğinden daha üstün hiçbir çıkar yoktur. Bütün örgütler, gruplar ya da kişiler, dayanışma hareketinin genişlemesi, güçlenmesi ve yaygınlaşmasına engel olabilecek sekte tutum ve davranışlardan özellikle kaçınmalıdır. Şu ya da

TKP NE KADAR GÜÇLÜ OLURSA DEMOKRASİ MÜCADELESİ O KADAR BAŞARILI OLACAKTIR

Başlı 1. sayfada

dirilmesi için bir kampanya haline getirme kararı aldı. TKP sağlam tarihsel kökleri olan 65 yıllık ruhla, yükselmiş devrimci moral ve artan güçle ileriye doğru yeni bir atılım yapmaya hazırlanıyor. Partimiz, bizler bunu da başaracağız.

Başarmak zorundayız. Her zaman söylediğimiz gibi, ülkedeki gelişmeler, sınıf mücadelesi bizi beklemiyor. Faşist diktatörlük zayıflıyor da olsa yerinde duruyor; üstelik konumlarını pekiştirmeye çalışıyor. Faşist baskı aygıtlarını güçlendirmek için yeni yeni adımlar atıyor. Yeni faşist karakterli yasalar çıkarıyor. Sivil faşist güçleri daha açık biçimlerde örgütüyor. ABD emperyalizmi ile özellikle askersel alanda yeni bağımlılık ilişkilerine giriyor. Tüm dünyada milyonların barış istemi ile ayağa kalktığı, gerici hükümetlerin bile barış sorunu karşısında duyarsız kalamadığı bir dünyada, diktatörlük ülkemizi Reagan'ın "yıldızlar savaşı" çılgınlığına katabilmek için hazırlıklar yapıyor. Bu ise halkımızın nükleer bir felaketin en öndeki kurbanları arasında yer almasını getirecektir. Artık 6. Filo yalnızca karasularımızda boy göstermekle kalmayacak, onun bakım-onarım işleri de Türkiye'de yapılacak. Nükleer artık bıraktığı için pek çok devletin karasularından kovulan gemiler bizim denizlerimizi ve halkımızın geleceğini "özgürce" kirletebilecek. Ote yandan emperyalistlerin isteklerine uygun olarak KİT'lerin tasfiye edilmesi girişimi hızlandırılıyor. Emperyalist bağımlılığı daha da artırıcı yeni yeni adımların atıldığını görmek şaşırtıcı değildir. ABD yetkilileri büyük bir pışkinlik ve pervasızlıkla açıkladılar ki, ülkemizdeki bu rejim kendileri için büyük bir fırsattır ve onlar bu fırsatı sonuna kadar değerlendireceklerdir.

Bugünkü hükümet desteklerini yitiriyor olsa da, ANAP içinde huzursuzluk büyümüş olsa da, diktatörlüğün bu hükümeti kolayca terketmeye niyeti olmadığı görülüyor. Bu hükümet gerçek anlamıyla bir hükümet olmadığı, uluslararası finans kurumlarının, emperyalizmin, generallerin, holdinglerin direktiflerini yerine getirmekten başka bir misyonu sahip olmadığı için, Özal hükümetinin sırf zayıflamış, halkın gözünde yıpranıyor olması nedeniyle kolayca düşeceğini sanmak bir hayaldir. Hükümet ancak demokratik muhalefetin, yığınların güçlü ve kararlı mücadelesi, direnişleri ile yıkılabilir. Bu hükümet ne kadar uzun işbaşında kalırsa o kadar zayıflayacağı, dolayısıyla, beklenirse ilerde daha kolay yıkılacağı görüşleri de geçersizdir.

Sol güçlerin sorumluluğu

Öte yandan yeni olgular da var. Demokratik muhalefetin şimdi daha

güçlü ses verdiği, daha kararlı olduğu görülüyor. Halkımızın öfkesi artıyor. Demokrasi istemi ulus çapında yayılan bir istem haline geliyor. Demokratik muhalefet, diktatörlüğe karşı güçler daha somut belirleniyor. Bunların profilleri netleşiyor, güçlü ve zayıf yanları daha açık görülebiliyor. TKP'nin çok önceden gördüğü ayırım çizgisi şimdi daha berrak ortaya çıkıyor. Diktatörlük yanlıları ile diktatörlüğe karşı olanlar ayırımı daha da gelişerek, günümüzde demokrasi isteyenlerle ona karşı olanlar ayırımına oturuyor. Diktatörlüğe karşı olan, sağdan sola kadar farklı politik eğilimlerin, demokrasi asgari müstereğinde birleşebilecekleri görülüyor. Bu temelde dolaylı da olsa bir işbirliğinin ve diyalogun oluşmakta olduğu söylenebilir.

Kıscacası diktatörlük ile diktatörlüğe karşı olan ve demokrasi isteyen güçler arasında çelişki giderek keskinleşme eğilimdedir. Türkiye kritik günlere, bir dönemeç noktasına hızla yaklaşıyor.

Bununla bir sabah gözümüzü açtığımızda beklenmedik, ani patlamalarla karşılaşabileceğimizi söylemek istemiyoruz. Eöylesi beklentiler esasen komünistlere yabancıdır. Olsa olsa, böylesi bir durum hesap dışı bırakılmaz o kadar. Ama hayallerle avunmaya yer yoktur. Emperyalizm ve diktatörlük henüz dizginleri elden kaçırmış değildir.

Ne var ki, toplumların tarihinde öylesi dönemeç noktaları vardır ki, yalnızca onu izleyen yılları değil, gelecek on yılları da olumlu ya da olumsuz yönde belirleyebilirler.

Burada devrimci bir ortamdan söz etmiyoruz. Bizim sol harekette, ne yazık ki, bu zayıflık hâlâ vardır. Yani yalnızca devrimci bir ortamda uygulanabilir taktikler dışında başka bir politika uygulamayı bilememek. Devrimci ortamı hazırlayacak gericilik döneminin devrimci taktiklerini üretmemek zayıflığı...

İşte Partimizin 5. Kongreden bu yana adım adım gelişerek MK 4. Plenumu ile daha da olgun ve etkili bir noktaya yükselen taktiği böylesi Leninci sağlam temellere sahiptir. Bu TKP'nin ayırdedici özelliğidir. Biz devrimci sürecin gelecek evre ve aşamaları üzerine spekülasyon tartışmalarla değil, bugünkü somut koşullara uygun güncel politikamız, yani etkili politik taktiklerimizle ayrılıyoruz. Bu nedenle bizim programımıza, stratejimize ilişkin söylenenler üzerine tartışmak yerine -ki bunu yapmaktan kaçınmayız- somut görevler, politik taktikler üzerine tartışmayı yeğliyoruz. Böyle bir yaklaşım birliktir tutumumuzun da doğal gereğidir.

Yoldaşlar,

Sık sık söylüyoruz, her zaman da altını çizmeliyiz: Ülkenin bugününe

sahip çıkmasını bilmeyenler, yarınına sahip çıkmayı beceremeyeceklerdir. Türk ve Kürt halkının, halkımızın yazgısını değiştirme mücadelesinin görevlerine bugünden talip olamayanlar, yığınların desteğini kazanmayı da umut etmemelidirler.

Sol, tarihsel bir sorumlulukla karşı karşıyadır. Türkiye'nin yaklaştığı bu dönemeç noktasında, sol güçler işçi sınıfımızın, halkımızın kendilerinden beklediği görevleri, bu sorumluluğu yerine getirebilecekler midir? Yoksa kimilerinin deyimi ile sol bir kez daha fırsatları yitirecek ve "kumda oynamaya" mahkum mu olacaktır? Sol hareketin geçmiş deneyleri ışığında bu soruya soğukkanlılıkla, akıllıca yanıt vermeliyiz. Kendimizi gelecekteki güzel günler hayali ile avutamayız.

Yığınların sola yaklaşımı, ülkede sol potansiyel artmıştır. Ama eğer sol güçler bugünün gereklerine gereken yanıtları veremezlerse, korkarız ki gelecekte 12 Eylül öncesinin olanaklarını bile bulamayabilirler. Sınıf düşmanlarımız 12 Eylül öncesinin derslerini iyi öğrenmiş gözüküyor ve hata yapmamaya çalışıyorlar. Eğer sol bu yönde onlardan daha çok çaba harcamazsa, sonuç hiç de parlak olmayacaktır.

Sol Birlik'in kurulmuş olması, demokratik istemler temelinde somut bir platforma dayanması bize umut veriyor. Ne var ki, yapılması gerekenlerin hepsi bu kadar değil. Sol Birlik ve daha geniş sol güçler, demokratik alternatifi sürükleyici, itici gücü olmayı başarmak zorundayız.

Demokrasi nesnel bir zorunluktur

Bugünün gereklerine yanıt vermek demek, toplumu derinden etkileyen nesnel zorunluğu kavrama ve buna yanıt verebilmek demektir. Toplum nesnel bir değişim zorunluğu ile karşı karşıyadır. Ulus çapında yayılan demokrasi istemi bu değişim zorunluluğunun bir ifadesidir.

Değişim neden toplumun nesnel bir gereksinimidir? Niçin demokrasi bu gereksinimin bir ifadesi oluyor?

Herşeyden önce ekonomi büyümek istiyor. Oysa emperyalist bağımlılık ilişkileri, talan politikası bu büyümenin önünde bir engeldir. Yıllardır uygulanan ekonomik politikalar hep vermeden alma temeline dayanmıştır. Ekonominin potansiyelleri harekete geçirilemediği gibi varolan kaynaklar da emperyalizme peşkeş çekilmiş, havradaca yiyip bitirilmiştir. Bu politika talan politikasıdır. Üretici güçlerin görece düşük gelişme düzeyinde hızlı bir tekelleşme ortaya çıkmıştır. İstikrarlı bir sanayileşme temeline dayanmayan, kendi öz sermaye birikimleri zayıf olan tekeller devlet kasasından beslenmişlerdir. Cılız olan bu tekeller ülke ekonomisini taşımak gücüne sahip değildirler. Öte yandan Türkiye ekonomisinin önemli bir özelliği, kendine yeterli bir tarımsal üretime sahip olma özelliği de

giderek yokoluyor.

Daha 12 Eylül öncesinde ekonomi bir ikileme karşı karşıya kalmıştı. Şimdi bu ikilem daha da keskinleşmiş olarak karşımızdadır. Ya öncelikle ekonomimizin kendi potansiyellerinin harekete geçirilmesi, ulusal kaynakların üretici biçimde seferber edilmesi, ekonominin ulusal temellerinin güçlendirilmesiyle ekonomik büyüme sağlama yolu seçilecektir. Emekçilerin çıkarları dikkate alınacaktır. Ya da şimdi yapıldığı gibi ekonomiyi daraltma, ancak çok sınırlı bir alanda yapay bir canlılık yaratmaya çalışma (ihracatta, ihracata yönelik tarımsal vb. dallarda), başta çalışanlar olmak üzere toplumun üretici kesimlerini dışlama, esas olarak sanayisiz "modern" bir tarım ülkesi olma hedefine yönelme ve tüm bunlar için ekonominin yapısını kökten değiştirme yolu seçilecektir. Amaç ekonomiyi, onu kapitalist dünya ekonomisi ile tam bütünleştirecek yani buraya daha derinlemesine bağlayacak bir yapı kazandırmaktır. Bu yolun faturasının ne denli tuzlu olduğunu artık halkımız iyi biliyor.

Ülke ekonomisinin böyle bir yol ayırımında olduğunu artık herkes görüyor. Bu nedenle 24 Ocak politikasının destekçileri son derecede azaldı. Bir avuç işbirlikçi oligarşi dışında kimse kalmadı.

Bu ikilemin anlamı, IMF'ye bağımlılık çerçevesi değişmeden Özal'ın politikasının alternatifinin gerçekten olmadığıdır. Burjuva muhalefet partileri bu nedenle dişe dokunur bir alternatif sunamamaktadırlar.

Ancak sorunun bir de politik yönü vardır. Ekonomideki her iki politikanın uygulanmasının politik planda zorunlu önkoşulları vardır. IMF politikasının uygulanabilmesi için faşist yada gerici bir askersel zorbalık rejimi zorunludur. İkinci yol için ise halkın desteği gerekir. Başka deyişle demokrasi gerekir.

Burjuva muhalefet partileri temelindeki bu nesnel zorunluğu tam kavırıyor değil. Ancak sezebiliyorlar. Sezdikleri şey, bugün izlenen politikanın sermaye çevrelerinin büyük bir çoğunluğunun da çıkarına olmadığıdır. Bu durumun düzeltilmesi için demokrasinin gerektiğidir.

Bu nedenle geçmişte demokrasiyi lüks sayanlar, demokrasiyi kendi partilerinin çıkarı ile özdeş gören ve kendi dışlarındaki sola karşı tutum alanlar da bugün demokrasi istiyorsa, bu istek bir demagoji değildir.

Ama eğer demokrasi mücadelesine sol sahip çıkmazsa, yığınlar bu yolda seferber edilemezse demokrasi sözleri demagojiye dönüşebilir.

Kısaca demokrasi istemleri yalnızca demokratik hakların kısıtlanmış, yok edilmiş olması nedeniyle doğmuyor. Ekonomik temelden doğan, köklü toplumsal dönüşümleri zorunlu kılan, herşeyden önce bu antiulusal, faşist rejimin değişmesini dayatan nesnel zorunluğun bir ürünü oluyor.

Öteyandan dikkat verilmesi gerekli başka olgular da var. Türkiye 12 Eylül ile öylesine geriye götürüldü ki, bugüne kadar demagojilerle üstü örtülen gerçekler bugün bütün çıplaklığı ile orta yerededir. Bu gerçeklerin başında ekonomi gibi demokrasi geleneğinin de ülkemizde cılız oluşu geliyor. Bucululuk halkın demokrasiye gerçek katılımının son derecede zayıf kalmış oluşundan kaynaklanıyor.

Toplumun demokrasi bilincini yükseltmeliyiz

Bugün ülkemizde bir burjuva partisi (DYP) bile, demokrasinin sık kesintiye uğramasından şikayet ediyor, buna açıkça tepki gösteriyor. Halkın oylarına saygı gösterilmesini istiyor. Kısaca istediklerinin özü, burjuva parlamenter demokrasinin asgari koşullarına uyulmasıdır. Ama bununla aynı zamanda söylemiş oluyorlar ki, ülkemizdeki demokrasi geleceğinde bu asgari temel bile zayıftır.

SODEP de aynı asgari temeli savunuyor, ama aynı zamanda programında, işçiler de içinde yığınların demokratik rejime katılmaları gerektiği ilkesine yer veriyor.

RP ise demokrasi, vicdan özgürlüğü istiyor.

Sonuçta derinliği farklı olsa da burjuva muhalefet partileri 12 Eylül öncesine göre demokrasi konusunda daha ileri düşünceler ortaya koyuyorlar. "Batı tipi demokrasi" istiyorlar.

Sol olarak bu durumu, önce bizim ne istediğimizden bağımsız olarak görmek ve değerlendirmek zorundayız.

Burjuva muhalefet partilerinin bu istemleri "barışçıl bir kapitalizm" özleminden kaynaklanıyor. Bunun zorunlu önkoşulu ise onların anladığı anlamda bir burjuva demokrasisidir. Oysa barışçıl bir kapitalizm, kapitalizmin tekelleşme aşamasına geldiği yerde boş bir hayaldir. Ama sol kendisi bu hayallere kapılmadığı ölçüde, burjuvazinin işbirlikçi oligarşinin dışında kalan kanadının beslediği bu hayal diktatörlük koşullarında hiç de zararlı değildir.

Biz ise göstermeliyiz ki, demokrasinin de barışın da ülkemizin toplumsal ilerlemesinin de önündeki başlıca engel emperyalizm ve bağımlılık ilişkileridir. Bu ilişkiler zayıflatılıp koparılmadan amaca varılamaz. Öte yandan günümüzde demokrasinin de en kararlı savunucusu işçi sınıfıdır. İşçi sınıfının sendikal ve politik örgütlenmesinin önündeki engeller kaldırılmaksızın halkımızın özlediği demokrasi gerçekleşmeyecektir.

Öte yandan Kürt halkının ulusal hak ve özgürlükleri tanınmaksızın yine halkımızın özlediği bir demokrasi-den söz edilemez. Bugün baskı ve şoven karışmalar önlenirse Türk ve Kürt halkı kendi özgür iradeleri ile kardeşçe, bir arada yaşayabilirler. Bu ne-

denle TKP "halklar" dediği zaman da her iki halkın gönüllü olarak birarada yaşamasını savunuyor, "halkımız" dediği zaman da Türk ve Kürt halkını anlıyor.

Sonuçta açıkça görülebilir ki, demokrasi istemi diktatörlüğe karşı güçlerin birleştikleri asgari müsterektir. Sol güçler demokrasi güçlerinin birliğini sağlayacak böyle bir temelden hareket ederek, toplumun demokrasi bilincini daha da yükseltme yönünde ideolojik, politik ve pratik çalışmalarını yoğunlaştırmak zorundadırlar. TKP böyle bir amaçla çalışıyor.

Biz demokrasi mücadelesinin bugünkü niteliğinin hiçbir bulanıklığa yer vermeyecek biçimde açıkça görülmeli gerektiğini ileri sürüyoruz. Bugün görev demokrasiyi kazanmaktır. Yani şimdi demokrasiyi genişletme mücadelesi aşamasında değiliz. Bu ayırım görülmese bugün kimlerle birlikte olunabileceği doğru belirlenemez. Demokrasiyi genişletme mücadelesinin yandaşları kuşkusuz daha dar olacaktır. Biz elbette kazandığımız her demokratik mevziyi güçlendirmeye, genişletmeye çalışacağız. Bu başka bir şeyi anlatır.

Bugün politik rejimi demokrasi yönünde değiştirme mücadelesi veriliyor. Bu özünde politik güçler ilişkisini değiştirmek demektir. Bugünün mücadelesinin ivedileşen görevi, henüz, bu politik rejimin üzerinde yükseldiği toplumsal düzeni değiştirme mücadelesi değildir. İşçi sınıfının bağlaşıkları bu nedenle bugün değişik ve çok daha geniş olmak zorundadır. Kimileri gerekli olan "milli sosyalizm" dir diyor. Eğer radikal değişiklik isteklerini bu formülle açıklamaya çalışıyorlarsa doğru olanı "Ulusal Demokrasi" dir. Sosyalizmin ise millisi, gayri millisi olmaz. Bu yanlış görüş bugünkü evrenin görevinin karıştırılmasının doğurduğu çok tipik bir kafa karışıklığını yansıtır.

İşaret edelim ki, bu ayrımları net olarak böyle gördükten sonra; bu farklılıkların arasında asılmaz duvarlar görmek, bunları mutlaklaştırmak yanlış olur. Devrimci süreç, bir dizi evre ve aşamaları içeren tek bir kesintisiz süreçtir. Bu kesintisizliği sınıf mücadelesinin her aşamasında işçi sınıfının rolü sağlar. Eğer bugün diktatörlüğün yıkılması ve demokrasinin kazanılması mücadelesinde işçi sınıfının rolünü göremez ve onun bu rolü yerine getirmesini sağlayacak bir taktik ortaya koyamazsanız, ne dersiniz deyin, ne kadar keskin belgiler atarsanız atın, kaçınılmazlıkla işçi sınıfının mücadelesinde kesinti yaratırsınız. Bu ise pasifizmdir. İster sağ, ister "sol" olsun bugünün en tehlikeli yanlışı pasifizme yuvarlanmaktır. Bu, meydana burjuvaziye terketmektir. Gerisi "bir gün elbet sen de bizim

"mahalleden geçersin" türünden boş kabaddiyi taslamak olur.

Biz gerçek bir partiyiz

Bize sonsuz devrimci coşku veren şey, kendi kendimize seslenen boş ajitasyon değil, kendimizde durumu değiştirici yönde bir müdahale gücünü görmemizdir. Biz bu gücü herşeyden önce doğru ve etkili politik taktilerimizden alabiliriz.

Ama asıl güç kaynağımız politikanın üzerinde yükseldiği Marksizm-Leninizm ve proleter enternasyonalizminin ideleri, düşünceleridir. Biz yukardan beri anlattığımız güncel politikayı daha da olgunlaştırmaya, uygulamaya çalışırken, bu ilkelere milim ödün vermeyeceğiz. Tam da bugünlerde Partimizin ülke içinde ve dışında, uzun yıllar gerçekleştiremediğimiz, Marksizm-Leninizmin temel ilkelerinin eğitimine başlaması, eğitim dizisinin ilk konusunun "İşçi Sınıfının Tarihsel Misyonu" olması hiç de raslantı değildir.

Ve nihayet güç, Partinin kendi iç güçlerini, birleştirmeyi de aşan bir

yoğunlaştırmayı başarmasında yatar. Bu, herşeyden önce tek tek partiiyerleri olarak bizlerin iradelerimizi gönüllülük temelinde partinin kolektif iradesi içinde eritmemiz demektir. Bu, demokratik santralizmi güçlendirmek, partinin disiplinini çelikleştirmek demektir.

Amaçladığımız gibi etkili bir politika uygulayabilmek için bize, bin kat daha yüksek parti disiplini gerekir. Ama şimdi parti disiplininin ne demek olduğunu daha özlü anlayacak ve kavrayacak koşullara sahibiz.

Biz gerçek bir partiyiz. Gönüllülük ilkesi temelinde birliğini sağlamış, pekiştirmiş bir partiyiz. Bu nedenle biz üyelerimize tam güvenle bağlıyız. Partiiyerleri de parti yönetimine tam güvenle bağlıdır. Bu güven partinin en zor döneminde, ateş altında, komünistin yapıcı eleştirilerinden korkulmadığı için ve en geniş tartışma içinde geçerek kazanıldı. Parti içinde açıklık ilkesi yerleşti. Bunu daha da pekiştirmeliyiz. "Açıklık ve partiye güven ve bağlılık" bu çelik ilkeleri göz bebeğimiz gibi koruyacağız. Çünkü parti disiplini ancak bunlar üzerinde

yükselebilir. Yükseliyor. Sınıf düşmanlarımızla dışı dışı bir mücadele için, politik polisle mücadelede başarı kazanmak için, yığınlarla daha sıkı bağlanabilmek için, politik taktiğimizi yaşama geçirebilmek için, şimdi bize çok daha yüksek bir disiplin gerekir dediğimizde, her yoldaş bunu kolaylıkla anlayabiliyor ve yerine getiriyor. Bu nedenle biz biçimsel uygulamalar yerine, ancak gerçek bir partide varolabilecek olan ideolojik eğitimi ve her kademedeki sıkı denetimi gerçekleştirecek disiplini yükseltme yolundan yürüyebiliyoruz.

Kısaca, neresinden bakılırsa bakılırsın Partimiz ülke içinde ve ülke dışında 5. Kongremizin bize yüklediği yüksek sorumluluk doğrultusunda güçlenerek doğruca hedefe yöneliyor. Daha şimdiden kazandığımız güçle 65. kuruluş yıldönümümüze yüksek bir moralle ve yüksek bir ideolojik, politik, örgütsel güçle giriyoruz. Alçakgönüllülük duygumuzu yitirmeden, mücadele içinde hakedilmiş bir kendine güvenle, söyleyebiliriz ki, 65. yıl kampanyamız sonunda TKP daha da güçlenmiş olacaktır.

Öğretmenleri halktan koparamayacaklar

Baş 4. sayfada

yazarın kitapları dışında hiçbir kitap bırakmayan bir yasak kitap listesi çıkarıldı. Öğretmenlerin sınıflarda neleri nasıl anlatacaklarını neredeyse kelime kelime dayatan yönetmelikler yayımlandı.

Ders kitaplarını ise tekrar tekrar elden geçirerek daha da gericileştiriyorlar. Kitapların dili Osmanlı'ya dönüştürülürken, genç dimağlara tarih diye üç kitada at koşturma özlmleri, komşu halklara karşı kin duyguları, bilim kılıfı altında çağdışı hurafeler aşılanmak isteniyor. Bu çağdışı eğitim sistemi ile yetiştirilmesi amaçlanan genç insanı, yurttaş tipini, yeni hazırlanan Din ve Ahlak dersi kitabındaki şu şiir çok güzel ortaya koyuyor: "Sakin hakkım var deme, hak yok vazife vardır... Gözlerimi kaparım, vazifemi yaparım."

Böylesi bir eğitim sisteminin yerleştirilebilmesi için, diktatörlüğün, aynı yetiştirmeyi amaçladığı insan tipinden öğretmenlere gereksinimi vardır. İşte bu nedenle, kendi işine gelmeyen öğretmenleri işlerinden uzaklaştırırken, sözünü ettiğimiz "özel" sınavlara başvurarak yurtsever öğretmenleri daha baştan tasfiye etmeyi, yalnızca kendi adamlarını, MHP'li militanları, kişiliksiz, çıkarıcı insanları öğretmen yapmayı amaçlıyor. Böylece, YÖK üniversiteleri aydın öğretim görevlilerinden, bilim adamlarından "temizlerken", Milli Eğitim Bakanlığı aynı işi orta ve ilk öğretim düzeyinde yapıyor.

Görüldüğü gibi burada amaçlanan yalnızca öğretmenlerin gözlerini, ağızını ve kulaklarını kapayıp ülkede olup bitenlerden uzak kalmalarını sağla-

mak değildir. Hedeflenen, daha da korkuncu, toplumun bir bütün olarak cahilliğe, kültürsüzlüğe, bilim dışılığa itilmesidir. İçten içe çürütülmesi, çöktürülmesidir.

Evet işten atmalar, zorbalık ve tutuklamalar yoluyla beş yıl süresince eğitim emekçileri ordusu büyük ölçüde tahribata uğratılmıştır. Ama, bir hayli yol almış olmakla birlikte diktatörlük henüz amacına varmış olmaktan uzaktır. Ülkemizde öğretmen hareketi güçlü bir geleneğe sahiptir. Eğitim emekçileri, her zaman bu halkın, aydın görüşlü, sorumluluk taşıyan bir parçası olduklarının bilincinde olmuşlardır. Ve sorumluluk duygusuyla hareket ederek, halkla birleşmeye, bütünleşmeye yöneldiklerinde gericiğin ağır saldırılarına maruz kalacaklarını da her zaman bilmiş ve bunu göze almışlardır. Kısa bir dönem yaşayan, ama bu süre içinde ilerici yurtsever bir öğretmen kuşağı yetiştirmeyi başarmış olan Köy Enstitüleri'nin başına gelenlere, daha sonraki yıllarda TÖS hareketinin ve TÖB-DER'in uğradığı saldırılara karşın, öğretmenlerin savaşımlı yok edilemedi. Diktatörlük ne yaparsa yapsın, öğretmenleri okullarında öğrencilerinden, mahallerde, köylerde emekçi halktan koparamaz.

Sol Birlik'in kurulması ilerici, yurtsever öğretmenler için bir güç ve esin kaynağı olmuştur. Diktatörlüğün eğitim emekçileri ordusunu tümünden tahrip etme, çağdışı, gerici bir eğitim sistemini kurma girişimlerine karşı, hangi politik görüşten olursa olsun tüm öğretmenler, ülkenin geleceğini eline alacak olan genç kuşakları yetiştirmenin verdiği sorumlulukla, biraraya gelmeli, aralarındaki dayanışmayı artırmalıdır.

Savaş insanları

öldürmeden...

Baş 3. sayfada

yın silahlandırılması için toplam bir trilyon dolar harcanması planlanıyor.

Bu canice proje, silahlanma yarışını en üst düzeye çıkaracak, dünyayı cehenneme çevirme tehlikesini olağanüstü ölçüde artıracaktır.

Kuduz aşısını keşfeden Pastör, bir zamanlar şöyle diyordu: "Eğer insanlar savaşı öldürmezse, savaş insanları öldürecek." Öyleyse savaş insanları öldürmeden, insanlar savaşı öldürmeli. Başta Sovyetler Birliği olmak üzere bütün sosyalist ülkeler, bütün barışsever güçler, "yeryüzü silahsızlandırılmalı, gökyüzü silahlanmasın" diyor.

Eğer "Yıldızlar Savaşı" planları bugün durdurulmazsa, yarın çok geç olabilir. Reagan'ın bu canice planlarına diktatörlük eliyle ülkemizin sürüklenmesine karşı kimse sessiz kalamaz ve kalmamalı.

DYP...

Baş 6. sayfada

ğınsal, burada yer alan güçlerin birliği ne denli sağlam olursa, diktatörlükten sonra kurulacak rejim de o denli demokratik olacaktır."

DYP bu gereklere uygun bir politika izlediği, öteki demokrasi güçleriyle birlikte yürümeyi başardığı ölçüde, Türkiye'de demokrasinin kazanılmasına bir katkıda bulunabilecektir. Sol güçler ve demokrasinin öteki kararlı savunucuları kendi aralarında demokrasi için ne denli sıkı bir işbirliği gerçekleştirelirse ve DYP'li yurttaşlar DYP'nin demokrasiye ilişkin açıklamalarına bağlı kalmasını ne denli ısrarla isterlerse, bu katkı o denli artabilecektir.

Demokrasinin gerçek sahibi

Başı 1. sayfada

dikal haklarından tamamen yoksun bırakacak tertipler içine giriyor.

Atılım muhabirleri bu yıl 1 Mayıs' da fabrika semtlerinde ve emekçi mahallelerinde önceki yıllara oranla çok daha yoğun baskıların uygulandığını bildiriyorlar.

Herşey Evren-Özal yönetiminin en başta işçi sınıfına karşı örgütlenmiş bir terör örgütü, bu rejimin işçi düşmanı bir rejim olduğu saptamasını tekrar tekrar doğrultuyor.

İşçi hareketinin sıralarında şimdi bu gerçek daha açık görülüyor. Türk-İş'in Bursa'daki kapalı salon toplantısında işçiler bu hükümetten kendilerine zarardan başka birşey gelmeyeceği görüşünü dile getirdiler. SSK genel kurulunda işçi delegeler Başbakan Yardımcısı Kaya Erdem'i "Patronlar fedakarlık ediyorlar mı? Bize masal anlatma" diye bağırarak suçladılar ve topluca salonu terk ederek protesto ettiler. Birçok sendika başkanı anayasanın değişmesi gerektiğini, bu olmadan işçi haklarının elde edilemeyeceğini açıkladı.

Demokrasiye en çok işçilerin ihtiyacı var. Özgürce örgütlenme, birleşme, toplu sözleşme yapma, gerektiğinde greve gitme, toplantı ve mitingler düzenleme, politik yaşama katılma, görüşlerini yayma hakları olmadığı zaman işçiler kapitalizmin her geçen gün daha da azgınlaşan sömürsüne karşı koyamıyorlar. Sömürünün artması ise iş-

çileri köle durumuna sokuyor. İşçi sınıfı demokrasinin yokluğunu etinde kemiğinde hissediyor.

İşçi hareketi bugün demokrasi için savaşımında artan bir rol oynuyor. Herkesin gözü işçilerde, Türk-İş'de! Açık ki, işçi hareketinin atacağı her yeni adım bütün toplumsal ve politik güçleri etkileyecektir. Öteki emekçiler, aydınlar şimdi işçi hareketinin nasıl bir gelişme göstereceğini ilgiyle bekliyorlar. Öte yandan diktatörlük işçi hareketini etkisizleştirmeyi kendine temel görev olarak alıyor. Bu ortamda herşey, işçilerin ve sendikaların demokrasi için çabalarını kat kat artırmaları gerektiğini gösteriyor. Demokrasi için savaşımın en önünde işçiler ve onların örgütleri yer almak zorundadır.

Bu olanaklıdır. Çünkü işçi sınıfı çıkarları demokrasi ile en uyum içinde olan sınıftır. İşçi sınıfı eksiksiz demokratik hakların varlığından en çok yararlanabilecek olan sınıftır. Üstelik işçi sınıfı, bütün toplumun demokratikleşmesini isteyen, bunu kararlı ve tutarlı biçimde savunabilen tek sınıftır. Kapitalizmin gelişmesi, onun tekelciliğe yükselmesi işçi sınıfını nesnel olarak demokrasinin gerçek sahibi durumuna da yükseltir.

Bu olanaklıdır. Çünkü bugün işçi sınıfına demokrasi savaşımında yardımcı olan, ona yol gösteren poli-

tik örgütler 1 Mayıs'da görüldüğü gibi herşeye rağmen savaşımını sürdürüyorlar. İçindeki hükümet ajanı, faşist unsurların varlığına karşın Türk-İş, bir işçi örgütü olduğu için ve demokratik sendikacıların çabalarıyla giderek demokrasinin daha etkin bir gücü oluyor.

Açık ki, bugün daha geniş işçi yığınlarını demokrasi savaşımına katmak, sendikaları bu savaşımında demokrasinin sağlam kaleleri durumuna getirmek için gerekli koşullar vardır.

12 Eylül öncesi dönemin deneyleri, işçi sınıfının gerçekleştirdiği eylemlerin çok geniş emekçi ve aydın kesimleri, gençliği çevresinde birleştirdiğini gösterdi. Eğer şimdi işçi hareketi bir avuç işbirlikçi oligarşinin dışında kalan tüm toplumun en yakıcı istemi durumuna gelen demokrasinin için öne atılmayı başarsa, 12 Eylül öncesindekinden kat kat geniş güçler onun çevresinde hareketlenebileceklerdir. İşçiler 15-16 Haziran'ın 15. yıldönümünü bu bilinçle karşılamalıdır.

İşçi hareketi bugün demokrasi için ne kadar etkili bir savaşım verirse, yarın demokratik bir rejimdeki yeri, ağırlığı, rolü o kadar etkili olacaktır.

TKP, hangi politik görüşten olursa olsunlar bütün işçilerin demokrasi için birleşmesi, örgütlenmesi, aktif eylemlere yönelmesi ve demokrasiyi savunan her gücü desteklemesi, demokrasi sözünü ağızına alan herkesi demokrasi için gerçekten savaşmaya çekmesi için her çabayı gösteriyor, gösterecek.

Gençlik içinde nasıl bir örgütçülük ?

Başı 2. sayfada

Sık sık karşılaşılabilen bir başka yanlış da, örgüt militanlarımızın çevrelerine "Bu örgüt üyesi olur, bu olmaz" gibi bir ayırımla bakmalarıdır. Örgüt üyesi olan-olmayan diye bir ayırım elbette vardır, ama burada söz edilen başkadır. Herkesin illegal örgüt üyesi olmasını beklemeyeceğimiz gibi, buna hazır olmayan kişileri, ilişkileri bir kenara fırlatıp atmak, böyleleriyle ilişkileri yalnızca selamlaşma düzeyine indirmek de doğru olmaz. Eğer çevremize yalnızca "örgüt üyesi olabilir" ya da "olamaz" gibi dar bir kıstasla bakmayı sürdürürsek, bu süreç içinde örgütümüzün yığınlardan koptuğunun farkında da olamayız. Böylece ister istemez kendi ellerimizle iki ayrı dünya, bir "devrimcilerin dünyası" bir "yığınların dünyası" gibi gerçek

yaşamda olmayan bir ayırım yaratmış oluruz. Bu çok sakıncalıdır. Hem bizi polislin saldırılarına, provokasyonlarına açık kılar, hem örgütün doğru temelde güçlenmesinin önüne geçer, Onu kaynağından uzaklaştırır, zamanla kurutur. Böylece örgütün, asıl işlevini, yığınları yönlendirme işlevini yerine getirmesi olanaksızlaşır.

Kimi örgütçülerimiz ise, bir bakışta, ya da küçük bir deneyime dayanarak "işe yarayacak" kişileri ayırdetmek gibi bir yeteneğe sahip oldukları zannına kapılıyorlar. Sonra da, "işe yaramaz" diye kenara ayırdıkları arkadaşların, bir başka doğrultuda aktifleştiklerini, öne çıktıklarını görünce ister istemez şaşırırlar.

Kimse mükemmel değildir. Yapılması gereken ilişkide bu-

lunduğumuz kişilerin iyi, olumlu, yanlarını bulup geliştirmek, onlara daha da ilerlemelerinde, gidebilecekleri yere kadar gitmelerinde yardımcı olmaktır. Hepimizin eksiklikleri, hataları bulunabilir. Bu konularda peşin yargılı olmak çok hatalıdır. Herkesir. Kavga verebileceği bir şeyler vardır. Örgütçünün becerisi, bunu saptamak, bulup ortaya çıkarmak, sistemli bir destekle daha da gelişmesini sağlamaktır. Bu da öyle kolay bir iş değildir. Emek ister, çaba ister.

Ancak gençliğin özgün niteliklerini de gözönüne alan, planlı ve örgütlü bir çalışmayla bu gibi hataların üstesinden gelenebilir. Birçok alanda örgütçülerimiz neyi hedefleyecekleri, nasıl çalışacakları konusunda yeterince eğitilmiş değillerdir. Buna özel bir dikkat vermek, yığınların kendi deneyimleri temelinde eğitimini sağlarken, kendi örgütçülerimizin, militanlarımızın eğitimini de gerçekleştirmek zorunludur. Sağlam karakterli, korkusuz, atak, yapıcı, sözü dinlenir, saygınlığı olan örgütçüler, ancak yığınlarla bağlanma sürecinde ve örgütlü çalışma içinde yetişirler.

HAYDİ 1 MAYIS 1986'YA

Başı 16. sayfada

veren tek bir öğrenci ve personel çıkmamıştı. 1 Mayıs çiçekleri tam 24 saat asılı kaldı panolarda. Ta ki, 2 Mayıs günü okulun en azılı faşist öğretim üyesi ders vermek için anfiye gelene dek.

Tıp fakültesindeki 1 Mayıs karanfilleri de, sıkıyönetimin atamış olduğu bir albay eskisini çılgına çevirdi. Bir öğrencinin 3500 lirasının çalınmış olduğunu öne sürerek anfilleri basan polisler öğrencileri tek tek arattırdı.

Selahattin Yıldırım/İstanbul

***
Baskı ve polis terörüne rağmen, bu yıl yine Diyarbakır'da 1 Mayıs kutlandı. Emekçiler kendi aralarında bayramlaştılar. Mesaiden çıktıkları sonra, arkadaşlarla topluca kent dışına doğru çıktık. 1 Mayıs marşını, halk türkülerimizi söyledik 1 Mayıs'ı kutladık.

M. Talip/Diyarbakır

***
Lisemizin eski mezunları olarak 1 Mayıs 1985 nedeniyle bir araya geldik. Türküler söyledik. 1 Mayıs üzerine kısa bir konuşma yapıldı. En önemlisi, daha önce Lise'deki devrimci gelenekimizi sürdürme, birliğimizi pekiştirme kararı aldık. Buna, bir "Sol Öbek" oluşturduk da diyebilirsiniz.
Ş. A./İstanbul

Haber ve yazılarınızı aşağıdaki adrese gönderebilirsiniz. Mektuplarınızda kimliğinizi açığa vuran, saklı kalması gereken bilgilere yer vermemelisiniz!

Yazışma adresimiz: BOX 16 367 S 103 27

Stockholm-İSVEÇ

Anayasa değişikliği istemi yaygınlaşıyor

Baş 1. sayfada

ne, parlamentodan birbiri ardı sıra çıkan faşist yasalar, büyük bir süratle görüşülen yasa tasarıları eşlik ediyor. Evren kime karşıysa, Evren hangi düşüncenin ortadan silinmesini istiyorsa, bu yasalar işte o düşüncelere, işte o insanlara karşıdır. Evren affa karşı, bu yasalar da affı karşıdır. Evren idam cezalarının kaldırılmasına karşı, bu yasalar daha çok kişiyi asabilmek içindir. Evren özgür basına, kişi hak ve özgürlüklerine karşı, işte "Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu"nda yapılan değişiklikler de tam bu hak ve özgürlüklere karşıdır. Evren işçi sınıfına, özgür sendikacılığa karşı, hazırlanan yasalar da sendikacıları diktatörlüğün kapıkulu, hükümetin memuru haline getirmek, sendikaları rejimin sendikaları haline sokmak içindir. Peki, bu yasalara, Evren'in görüşlerine karşı çıkanlar kimler? Bu sorunun yanıtı aynı zamanda diktatörlüğün artan zorbalığının ve hırçınlığının da yanıtıdır. Kim karşı çıkıyor bu yasalara?

Biz karşı çıkıyoruz. Bütün sol karşı çıkıyor. 12 Eylülcülerin zindanlara doldurdukları yurtseverler, onların yakınları karşı çıkıyor. Türkiye Komünist Partisi 12 Eylül'den bugüne kadar diktatörlüğün zorbalığına, halk düşmanı kararlarına, onun anayasasına, gerici faşist yasalarına sürekli çıktı. Öteki sol partiler de 12 Eylül'den bu yana diktatörlüğün her adımına karşı çıktılar. Bugün Sol Birlik'le daha da güçlü olarak diktatörlüğe karşı çıkıyorlar. Diktatörlüğe karşı çıkan tüm öteki güçleri ortak savaşa çağırıyorlar. Sol Birlik yayınladığı Demokratik Güçbirliği Platformu ile şu çağırısı yaptı: "Demokratik Güçbirliği Platformu bu taleplerin tümünü kabul etmeseler bile bunlardan herhangi biri uğrunda mücadele etmek isteyen güçlerle, sol güçlerle işbirliğine ya-naştıkları ölçüde, onların bu mücadelesini desteklemeye eylem birliği yapmaya ve omuzomuz ortak bir savaşım yürütmeye hazırdır."

Sol Birliğin bu çağırısı boşluğa yöneltilmiş bir çağrı değildir. Gerçekten ülkemizde diktatörlüğe karşı çıkan geniş güçler vardır. Bugün diktatörlüğe karşı somut bir demokrasi cephesi oluşmamış olsa bile demokrasi isteminde hergün biraz daha geniş güçler, daha geniş yığınlar biraraya geliyor. Aralarındaki görüş ayrılıkları ne olursa olsun demokrasi istemi, bu istemi zorunlu kılan genel af gibi, faşist yasaların iptali gibi, hak ve özgürlüklere konan yasakların kaldırılması gibi istemleri hemen hemen aynı yada benzer bir içerikle dile getiren güçler çoğalıyor. Bu istemler giderek rejimin zorba varlığına, kaçınılmazlık-

la onun anayasasına yöneliyor.

Geçtiğimiz günlerde Türk-İş üyesi sendikaların yöneticileri ve Türk-İş başkanı, anayasanın değiştirilmesi gerektiğini işçilerin bu istemini açıkça dile getirdiler. Sendikalar yasasında yapılmak istenen değişikliklere karşı çıktılar. Türk-İş'in yayınladığı "Ekmek-Barış-Özgürlük Yolunda Elele" adlı broşürde şöyle deniliyor: "Demokrasi ancak işçi hak ve özgürlüklerine saygı gösterilen bir ortamda gelişip yerleşebilir." Diktatörlüğün yeni polis yasası da büyük bir tepkiyle karşılandı. Bütün ilerici, demokrat aydınlar, hukukçular bu yasaya karşı çıktılar. DYP genel başkanı Hüsamettin Cindoruk, SODEP genel başkanı Erdal İnönü bu yasayı eleştirdiler. İnönü, "Bu yasa tasarısı bizi, demokrasimizin gelecekte alacağı şekli iyice belirleyecek kritik aşamaya getirmiştir" dedi.

İşkenceye karşı genel politik af isteminden yana tutum alanlar, bir an önce rejimin baskı ve zorbalığına son verme gereğini de gözönüne alıyorlar. Bu nedenle de genel politik af istemi anayasa değişikliği istemine dönüşüyor. Rejime karşı demokrasi güçlerinin temel bir silahı oluyor. Öte yandan artık halkın onayı ile en küçük bir ilgisi kalmayan göstermelik parlamentonun yerini halkın iradesini yansıtan bir parlamentonun alması gereği daha sık dile getiriliyor. Erken seçim istemi bu nedenle parlamento dışı partilerin ortak istemi haline gelmiştir. DYP genel başkanı Hüsamettin Cindoruk: "Erken seçim kamuoyunda olduğu zaman hiçbir parlamento buna dayanamaz" diyor. SODEP genel başkanı da sık sık erken seçim istemini yineliyor.

Tüm bu sözler, bu gelişmeler neyi kanıtlıyor?

Anayasa referandumundan bu yana geçen sürede açıklıkla ortaya çıkan kanıtlanan gerçek, her hak isteminin karşısına diktatörlüğün zorbalığının ve 1982 anayasasının çıktığıdır. Yakın bir zamana kadar anayasanın demokratik haklara açık kapı bıraktığını yada anayasaya karşı demokratik hakların yasalarla sağlanabileceğini düşünenler şimdi daha değişik düşünüyorlar. 1982 anayasası rejimin her türlü gerici zorba adımı için gerekli çerçeveyi çizdi. Bu anayasa şimdi faşist yasalarla tamamlanıyor. Ücretlerin artırılması için çaba gösteren ama bunun için hükümetle diyalog gereğini savunanlar, düzenlenen göstermelik zirve toplantılarında hükümetin en küçük bir hak isteminin bile karşısına dikildiğini ve daha da gericileştirilmiş bir sendika-

lar yasası ile sendikaları tümüyle işlevsiz hale getirmeye hazırlandığını gördüler. İşte şimdi bu nedenle sendikacılar anayasanın değişmesi istemini haklılıkla ileri sürüyorlar. Ücretlerinin artırılmasını isteyen, sendikal hak ve özgürlüklerine yeniden sahip olmak isteyen her işçinin, işçi haklarını korumak isteyen her sendikacının bu anayasaya karşı çıkmasından daha doğal bir şey olamaz.

Yine aynı şekilde, anayasanın hak ve özgürlüklere koyduğu kısıtlamaları hoşnutsuzlukla karşılamayan ama diktatörlüğün demokrasiye geçiş demagogisinin etkisinde kalmış kimi çevreler, anayasa değişmeden de kimi demokratik hakların geri alınabileceğini düşünenler de şimdi gerçekleri daha açık görebiliyorlar. Rejimin kendisini, egemenliğini yalnız anayasa ile değil, onu tamamlayan faşist yasalarla tahkim etmeye çalıştığını sapıtıyorlar. Öte yandan anayasanın geçici maddelerinin yekettiği siyasal hak ve özgürlükleri için seslerini yükseltenler, kaçınılmazlıkla anayasanın bütününe karşılarında buldular.

İşte anayasa değişikliği istemlerinin yaygınlaşmasının ve güç kazanmasının nedenleri bunlardır. Şimdi diktatörlüğün kendine destek arama, demokrasi isteyen kimi güçleri bu isteklerinden vazgeçirmeye, kimi ödünlerle onlarla uzlaşmaya çalışma çabalarına karşın ayarım çizgisi, demokrasi isteyen geniş güçlerle, zayıflayan, bu nedenle hırçınlaşan diktatörlük ve yandaşları arasından geçiyor. Aynı hedefleri birbirinden farklı açılardan da olsa salvo ateşe tutanlar şimdi cepheyi düzenlemek, tehdide, baskıya, zorbalığa karşın diktatörün abalı, sopalı planlarına karşın güçlerini birleştirmek zorundadırlar.

Geçtiğimiz nisan ayında yapılan SODEP küçük kurultayında SODEP'in uğraşlarını "demokrasiye inanmış bütün güç ve kurumlarla birlikte sürdüreceği", kabul edilen Öncelikler Bildirgesinde yer aldı. SODEP genel başkanı Erdal İnönü de geçtiğimiz günlerde, "Parlamento dışındaki partilerin birbirleriyle uğraşmak yerine hükümete karşı güçlerini birleştirmeleri gerektiğini" söyledi. Gerçekten de diktatörlüğe son verecek, demokrasiyi kuracak tek yol birliktir. Diktatörlüğe karşı olan tüm güçleri kapsayacak bir birlik demokrasiyi kurmak için tek çıkar yoldur.

TKP Merkez Komitesi'nin 4. Plenumunda Kutlu yoldaş bu gerçeği şu sözlerle dile getirdi. "Biz aradaki sınıfsal ve ideolojik farklılıklara rağmen, muhalefetin sıralarında böylesi bir birliğin hem zorunlu hem de olanaklı olduğu görüşündeyiz. Bu Türkiye'nin bugünkü aşamada nesnel bir ihtiyacdır. Bu ihtiyaca yanıt vermeyen politik güçler, ülkemizin kaderinde olumlu rol oynayamayacaklardır."

HAYDİ 1 MAYIS 1986'YA

Nisan ayına girilmesiyle birlikte 1 Mayıs'ı kutlama hazırlıklarına başlamıştık. Çevremizde arkadaşlara 1 Mayıs'ları, işçi sınıfımızın mücadele geleneklerini anlatıyorduk. 1 Mayıs günü fabrikaya geldiğimizde bütün işçiler, giriş bölümlerinin kapılarının kırmızı karanfillerle donatılmış olduğunu gördük. İşçi arkadaşlarımızın çoğu en iyi elbiselerini giyinerek, traş olmuş bir biçimde işyerlerine gelmişlerdi. Tezgaah başlarında bayramlaştık. Birkaç kısımda arkadaşlar aralarında para toplamış, lokum almışlar. Ötekilere de dağıttılar.

1 Mayıs günü, kısımlarda 15'er dakika işi bıraktık. Topluca şalterleri indirip çay demlemeye koyulduk. Çaylanmızı içerken 1 Mayıs üzerine, hükümetin politikası, zamlar üzerine, hükümetin politikası, zamlar üzerine konuştuk. Sol Birliğin bildirisini okuduk. Aynı gün patrona avanslarımızın artırılmamasını protesto ettiğimizi de bildirdik. Ayrıca, işyerlerimizde çalışıp da son dönemde göz altına alınmış yada işten atılmış olan arkadaşlarımız için yardım kampanyası başlattık.

R. Y./İstanbul

**ZİNDANLAR
BOŞALSIN
İDAMLARA
SON!**

**işçiler, köylüler
aydınlar, gençler
birleşin
yeneceksiniz**

**amerikaya
üs değil
işsize iş
köylüye toprak**

Bu yıl, 1 Mayıs 1984 eylemlerine katılmış olanların büyük bir bölümü yine aramazdaydı. Yenilerle eskiler hemen kaynaştı.

1 Mayıs yaklaşırken yalnızca ilçemizde değil, Ege bölgesinin her kent ve kasabasında giriş ve çıkışlar günlerce denetim altında tutuldu. Amaçları bizi yıldırarak, caydırmaktır. Ama caydıramadılar. Hem de üç araba dolusu insan 1 Mayıs'ı kutlamaya gittik.

Tüm ölen devrimcilerin anısına saygı duruşuyla başladık. 1 Mayıs'lar üzerine konuşuldu. Bir arkadaşın okuduğu 1 Mayıs bildirisinde şu sözler yer alıyordu: "Bizim el ve ayaklarımızı bağlasalar dilimizle, dilimizi koparsalar gözümüzle, gözlerimizi bağlasalar beynimizle kutlayacağız 1 Mayıs'ları..."

Bugün 1 Mayıs marşlarımızla alanları dolduramadık. Ama 100'e yakın dostla birlikte, dağlarda, kırmızı laleler içinde marşlarımızı haykardık.

D. S./Ege'den

TKP imzalı bildirilerimiz, bölgedeki her fabrikaya, her mahalleye, her atölyeye ulaştı. 1 Mayıs bildirilerimiz faşist diktatörlüğün yasak zincirlerini kıldı. Emekçilerin elinde, dilinde, yüreğinde doladı.

"Direnişek yeneceğiz" diyordu bildirilerimiz. "İşten çıkarılmaları önlemek için DİRENİŞ KOMİTELERİ, işten atılanlarla DAYANIŞMA KOMİTELERİ" kurulmasını öneriyor, emekçileri TKP'nin Sesi'ne kulak vermeye, ona mektup yazmaya çağırıyordu.

Talimatlar çıkardılar. 1 Mayıs günü hiçbir işçiye izin verilmeyecek. İşe gelmeyen olursa, adı, soyadı adresiyle birlikte derhal güvenlik güçlerine bildirilecek. Tersi durumda işverenler sorumlu tutulacak.

Oysa 1 Mayıs günü işyerlerinde, mahallelerde, kahvelerde herkes bildirimizi konuşuyordu. Polis öfkeyle, hınçla saldırdı. Örneğin bir işçi semti olan Sefaköy'de kahveden, sokaktan 300'ün üzerinde insan topladılar. Fabrikaları basıp işçileri sorguya çektiler. Kim verdi bu bildileri, kim dağıttı? diye sordular. Her yerde TKP'yi arıyorlardı. Mahalle başına 5 ekip arabası düşüyordu. Toplam 40 ekip arabası sokakları tanyordu. Sivil polisi jandarması bunun dışında.

Benzer saldırıları Avcılar ve Bakırköy'de de gerçekleştirdiler. Yalnız Avcılar'da 300'ün üzerinde insanı götürdüler. Bunların çoğunu gece yarınları, parça parça E-5 karayolu boyunca serbest bıraktılar. Bir kısmı ise hala gözaltında tutuluyor.

Biz TKP'nin nerede olduğunu söyledik, boşuna aramayıp.

O, işçi sınıfının içinde, yığınların olduğu her yerde.

Tomurcuk/İstanbul

...

Marienplatz'da yapılan kalabalık mitinge Türk ve Kürt emekçiler olarak "Sol Birlik" flaması altında katıldık. Ortak belgelerimizi haykardık. Sol Birliği destekleyen örgütler olarak, aynı gün düzenlediğimiz bir kapalı salon toplantısı ile 1 Mayıs'ı kutlamayı sürdürdük.

Z. U./Münih

...

1 Mayıs'ı bir dostun evinde kutladık. Kendi aramızda 1 Mayıs üzerine, politik gelişmeler üzerine konuştuk. Bir dostumuz Sol Birlik'in bildirisini Ankara'da da dağıtıldığını müjdeledi bize. Bu haber sevincimizi kat kat artırdı.

Ç. Çellik/Özdenizli

"Yaşasın Sol Birlik" pankartımızın hemen arkasında yürüyen 200 kişiyle, 24 kişilik folklor ekibimizle en yığınca, en örgütlü ve en coşkulu kortejdik. Türkçe, Kürtçe ve İngilizce belgiler attık. 1 Mayıs platformundan Sol Birlik destekçileri adına konuşan Nafiz Bostancı'yı çıkardıkları gürültülerle bastırmak isteyen 15-20 kişi, İşçinin Sesi adlı grupçuğun kortejinde bile yalnız başına kaldı.

H. C./Londra

...

İlimizde 1 Mayıs kutlamasını engellemek için diktatörlüğün polisleri gece gündüz devriye gezdiler. 4 gün sürekli olarak ilin giriş çıkışlarını sıkı kontrole aldılar. Havadan helikopterlerle gezdiler. Ama bu şartlar altında da olsa, 1 Mayıs'ı layıkıyla kutladık. Faşist cuntanın uçakları havada uçarken, 1 Mayıs sesleri yerden göğe doğru yükseliyordu.

Karkeren dest hıldan faşizmê ci berda.

Şahin Keklik/Malatya

Ümit Kamer/İstanbul

Polisin tüm terörüne karşın 1 Mayıs'ı kutladık, sesimizi duyurduk. Bu yıl daha deneyimliydik. Daha çoktık. Uçtu uçtularımız TKP imzasını, orak çekiç resmini taşıyordu. "Yaşasın 1 Mayıs", "Zindanlar boşalsın, idamlara son" diyorlardı. TKP'nin kıpkızıl bayrağını taşıyan bildirimizin yanısıra, Sol Birliğin 1 Mayıs bildirisini de geniş biçimde dağıttık.

L. S./Ankara

...

Bu yıl da "güzel İzmir" 1 Mayıs'ı yaşadı. Ne saldırılar, ne tutuklamalar, ne de polisin önlemleri 1 Mayıs'ı kutlamamızı engellemedi. Fabrikalarda yoldaşlarımız, çevreleriyle birlikte 1 Mayıs'ı değişik biçimlerde kutladılar. Fakültelerde gençler toplu 1 Mayıs kutlamaları gerçekleştirdiler. Bildirilerimiz elden ele geçti, kuş kuşlarımız sokakları kapladı.

M. N./İzmir

Ağızdan ağıza yayılıyordu, "Tiyatroya geliyoruz musunuz?" Derken gün geldi çatı. Herkes tiyatroydaydı. Gözlerde bir ışıltı, parıltı. Çünkü önceden kararlaştırılmıştı, bugün 1 Mayıs'ı kutlayacaktık. Derken, ara geldi. Gözlerde ufak tefek kuşku belirliyordu, "Ne oldu? Hani, kimse elinde karanfiller yok, oysa karanfillerle gelinmeyecek miydi?"

İşte oyun bitti. Oyuncular el ele tutuşmuş, salonu doldurmuş olan gençleri selamlıyorlar. Alkış tufanının arasından birden sahneye karanfiller yağmaya başladı. Derken bir yerden bir beyaz güvercin havalandı. Uçtu uçtu, sahnedeki oyuncuların üzerinde dolanmaya başladı. Gözler beyaz güvercindeydi. O an salondaki herkes tek bir yürek olup ayağa fırladı. Karanfil yağmuru hızlanmış, kızıl karanfiller sahneyi doldurmuştu. Tüm gözler ışıltı ışıltı yapıyor, herkes avuçlarını patlatırcasına alkışlıyordu.

Tiyatrodan çıkanlar bir miting kalabalığında Taksim'e doğru ilerlediler. Sözler duyuluyordu: "Sağol dostum, beni bu geceye getirdiğin için!"

Okula geldiğimde derse yarım saat vardı. Bir çay içmek için bizim fakülteyle yan yana bulunan Dişhekimliği fakültesi kantinine yöneldim. Tanidik yüzler, dost bakışlar. Yolda rastladığım birkaç arkadaşla birbirimizin 1 Mayıs'ını kutladık.

O anda gözlerime birşey takıldı. A anfinin kapısında, pano da sınav sonuçları ve YÖK bildirilerinin yanında başka bir yazı. Gözlerime inanamıyorum: "1 Mayıs geliyor" diye başlıyor. Bir sayfalık yazıyı yutarcasına okuyorum. "Yaşasın 1 Mayıs, Yaşasın Sol Birlik" belgileri ile bitiyor. Altında tanıdık bir imza, ilerici gençliğin imzası: İLERİ!

kafamı çeviriyorum. B anfinin kapısında da aynı bildiriden asılı. Kalbim sevinçle çarpıyor. Günboyu 1 Mayıs marşının dizelerini mırıldanıyorum içimden.

Bildirileri görüp de idareye haber Arkası sayfa 14'de